Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6834

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Salı 24 Ağustos 1943

İtalyaya Sulh Şartları Bildirilmiş

Buna göre Italyanın Almanlara karşı harbe girmesi isteniyor - Finlandiya da Ruslara ayrı sulh teklifinde bulundu

Müttefikler anlaşmazlığı

Bir rivayete bakılırsa

İkinci cephe açılmadığı takdirde Ruslar Avrupa için müstakil bir siyaset takib edeceklermiş?

Kebek'te en ziyade Rusya işi görüşülüyor

Stockholm 23 (R.) — İsveç başşehrinde hâkim olan kanaate göre, Quebec'te hazırlanan askerî harekât plânlarının tatbik sahasına konulması için Rusya ile Anglo - Saksonlar arasındaki münasebetlerin muahhar inkişaflarını beklemek lâzımdır. Yeniden meydana çıkan ve

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Finlandiya Başkumandanı Mareşal Mannerhaym

Fransada kargaşalıklar gittikçe artıyor

Roma gazeteleri

Mareşal Badoglio'nun gayesi, İtalyayı harbden çıkarmak olduğunu yazıyorlar

Ankara 23 (R.G.) — Bugün Macar radyosunun bildirdiğine göre Müttefikler İtalyaya sulh için bazı şartlar teklif etmişlerdir. Müttefiklerin şartları şunlardır:

1) İtalya hemen Almanyadan ayrılacak ve Müttefiklere karşı savaşa son verecektir.

2) İtalya Müttefiklerle beraber Almanyaya karşı harbe girecektir.

3) İtalyanın askerî harekât için Müttefikler tarafından işgaline müsaade edilecektir.

Buna mukabil Müttefikler İtalyaya şu vâdlerde bulunmuşlardır:

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

İtalya Başvekili Mareşal Badoglio

Avrupa ve Uzakşark harbleri

Quebec konferansının neticelerine dair neşredilecek tebliği yarın okuyacağız. On beş gündür sürdüğünü gördüğümüz konuşmaların özü hakkında bu tebliğin ortalığa fazla bir aydınlık serpeceğini ummıyalım. Dış manzara bakımından şimdi olduğu gibi yarın da (âlem gene ol âlem, devran gene ol devran) kalacaktır. Hâdiselerin iç yapısını deşmek istiyenler, resmî tebliğlerin kuru satırlarından ziyade hayatın akışına bakarak ve hayatın akışını bekliyerek muradlarına ermeğe çalışsınlar.

Son günlerde göze çarpan değişikliklere bakarsak, başlıca şu iki nokta üzerinde durmak lüzumunu görürüz:

1 — Sovyet Rusyanın Londra büyük elçisi Maiski ile Washington büyük elçisi Litvinof'un kısa bir zaman fasılası içinde merkeze tayin edilerek yerlerine az tanınmış iki başka diplomatın gönderilmesi.

2 — Quebec konferansında Japonyaya karşı daha sıkı askerlik hareketleri tasarlandığı, hatta bir kısım İngiliz donanmasının şimdiden Pasifiğe gittiği hakkında bir takım haberler sızması.

Bu hâdiseler arasında acaba bir sebeb, netice bağı aramak doğru mudur?

Sovyet Rusya ile Anglo - Saksonları karşılıklı olarak ahenksizliğe doğru sürükliyen türlü meseleler ortasında, iki tanesinin mühim bir rol oynadığını hep biliyoruz: Sovyet Rusya Avrupa garbında yeni bir cephe açılmadığı için Müttefiklere güceniktir. Müttefikler ise Pasifik harbinde kendilerine yardım etmiyerek Japonya ile iyi geçindiğinden ötürü Moskovaya kırgındırlar.

Bu defa, şark cephesinde oldukça başarılı bir kaç netice aldığı, hele dayanma gücü bakımından az çok bir rekor kazandığı halde, Quebec konferansı başlıyacağı sıralarda Moskova gazeteleri ikinci cephe temasını gene ele aldılar. Garbda bu cephe açılmadığı takdirde Rus mukavemetinin gelecek yaza kadar süremiyeceğini ima eden bazı propaganda haberleri bile sızdı.

Buna karşılık Quebec'te Pasifik harbile ilgili kumandanlarla devlet adamlarının buluşması ve Japonyaya karşı şimdiden ağır taarruzlara başlanacağına dair neşriyat yapılması, Müttefikler arasında temelli bir ahenk kurulamadığına dair ötedenberi duyulan şüpheleri kuvvetlendirici bir manzaradır.

Maiski ve Litvinof gibi Anglo - Sakson diyarlarında uzun zaman yaşamış, orada muhit yapmış iki meşhur diplomatın geri alınması, bizce bu adamların iş başaramamalarından ötürü yapılmış bir hareket değildir. Gerek Maiski, gerek Litvinof ikinci cephe uğrunda bir buçuk yıldanberi o kadar çalıştılar ki bunu uzaktan bile farketmemeğe imkân yoktu. Bugün hâlâ böyle bir cephe açılamadıysa, bunun sebebini, bir iki adamın aczinden ziyade Müttefikler arasındaki bir takım imkân ve menfaat hesablarında aramak daha doğrudur. Bu itibarla iki elçinin geri çekilerek yerlerine az tanınmış hariciye memurlarının gönderilmesi, bizce, Sovyet - Anglo - Sakson ahenginin biraz daha aksadığına alâmet sayılmalıdır.

Japonyaya bu yıl daha sıkı taarruzlar yapılacağına dair ortalığa yayılan haberlere gelince, bu herhalde daha çok iç

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Harkof nihayet düştü

Alman tebliği, bir harabe haline gelen bu şehrin plân mucibince tahliye edildiğini bildiriyor

Harkof'un batısında müthiş bir tank muharebesi başladı, Mius çevresinde de Ruslar büyük bir taarruza geçtiler

Şark cephesinden resimler: Sovyet zırhlı birlikleri bir taarruz sırasında

Berlin 23 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Çetin olarak devam eden çarpışmalar neticesinde düşmanın bütün yarma teşebbüsleri Mius kesiminde dün de akim kalmıştır.

İzyum dolayında harekât yeniden canlanmıştır. Sovyet piyade ve zırhlı

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

"Harbe nasıl girmedik?"

F. Rıfkı Atayın bir makalesi

"Vatanı bir defa verdikten sonra geri almanın pahasını bilen bir nesiliz"

Ankara 23 (Telefonla) — Yarın çıkacak Ulus gazetesinde Falih Rıfkı Atay «Harbe nasıl girmedik?» başlığı altında şu başmakaleyi neşredecektir:

«— İkinci dünya harbinin beşinci yıl dönümüne doğru milletlerarası İzmir

(Arkası Sa. 3; Sü. 7 de)

İnhisarlar Vekilinin beyanatı

İnhisarlar idaresi ucuz sigaralar yapacak

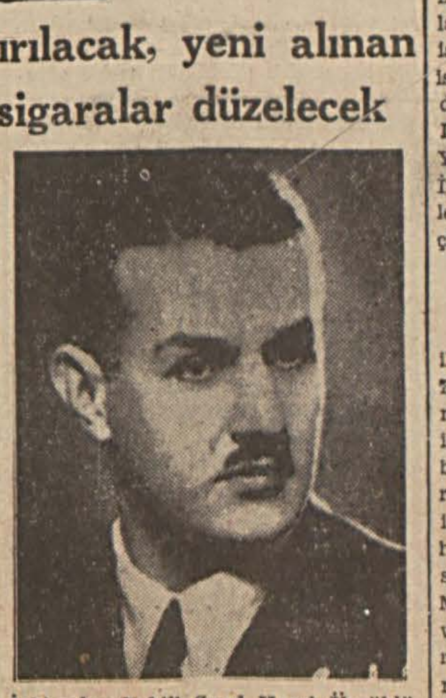
Kahve istihkakı arttırılacak, yeni alınan makinelerle bozuk sigaralar düzelecek

Şehrimizde bulunan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Suad Hayri Ürgüblü dün öğleden evvel Gümrük ve İnhisarlar Başmüdürlüğünde, öğleden sonra da İnhisarlar Umum Müdürlüğünde meşgul olmuştur.

Suad Hayri Ürgüblü, dün kendisile konuşan bir arkadaşımıza şu beyanatta buulnmuştur:

«—Son zamanlarda «halk» ve diğer bazı sigaraların iyi yapışmış olarak çıkmadığı ve birçoklarının da boş olduğu nazarı dikkati çekmektedir. Sigara makinelerimizden bir kısmının aşınması üzerine Avrupadan on bir tane yeni tip de sigara yapma makinesi getirttik. Halen bunların montajlarile meşgulüz. Bunların monte işini bitirdikten sonra eski makinelerimizi de tamir ettireceğiz. Bu suretle sigara hazırlanması

(Arkası sahife 3, sütun 1 de)

İnhisarlar Vekili Suad Hayri Ürgüblü

Japonyaya taarruz

Kânunlardan evvel, üç istikamet üzerinden başlıyacak

Washington 23 (a.a.) Birleşik Amerika hükûmet merkezi siyasî ve askerî mahfillerinin kanaatine göre, Japonyayı ezmek üzere girişilecek büyük taarrz ilkkânn ayından evvel ve Hindistan, Aleut adaları ve cenub batı Pasifik istikametlerinden ayni zamanda yapılacak hamlelerle başlıyacaktır. Bu suretle Japonya kuvvetlerini ikiye bölmeğe mecbur edilecektir. Hindistandan gelen taarruzun gayesi Birmanyayı kurtarmak, Aleut adalarından gelen taarruzun gayesi kuriles adalarını işgal etmek olacaktır. Bu adalardan Japon sınaî bölgelerini bombardıman etmek kolaylaşacaktır. Cenub batı Pasifik, yani Yeni Gine ve Salomanlar istikametinden gelen taarruzun hedefi ise Rabaul ve Truk Japon anahtar üslerinin tahribi ile Holanda Hindistanının ve belki de Philippin'lerin işgali olacaktır. Askerî münekkidlerin fikrine göre Hindistan istikametinden gelen taarruz ikinciteşrin ayında, şiddetli yağmurlar mevsiminden az sonra başlıyacaktır. Bu taarruzun hedefi Çine Birmanya yolile bir an

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

İspanya ile İngiltere arasında

Bilhassa Tancanın vaziyeti müzakere ediliyor

Madrid 23 (a.a.) — Haber veildiğine göre Sir Samuel Hoare, General Franco ile yaptığı «samimî ve pek şümullü» görüşmeleden «fevkalâde memnun» kalmıştır. Sir Samuel, konuşulan mevzuların neden ibaret olduğunu söylemek istememiştir. Sefir, İngiltere hükûmetile istişarede bulunmak için yakında Londraya gidecektir. Bu sefirin 1940 tanberi Londrayı üçüncü ziyareti olacaktır. Yeni askerî vaziyete göre İngiltere ile İspanyayı alâkadar eden bütün meselelerin, bu buluşma esnasında gözden geçirildiği zannedilmektedir.

Bilhassa Tanca meselesi görüşülmüş

Lizbon 23 (a.a.) — General Franco ile İngiltere büyük elçisi Sir Samuel Hoare arasındaki müzakerelerin en önemlisinin harb halinde Tanca şehrinin işgal ettiği rol etrafında vuku bulduğu burada tahmin olunmaktadır. Cebelitarığın Müttefik münakalâtında yeniden iktisab ettiği önem bakımından Tanca himaye arazisinde bulunan Almanların sayısı bazı endişelere sebeb olduğundan Müttefiklerin gittikçe daha fazla önem verdikleri Tanca bölgesinde İspanyol tarafsızlığına ve başka meselelere aid görüşmelerde Sir Samuel Hoare'un kat'i bir vaziyet aldığı sanılmaktadır.

Almanya ve İtalyaya şiddetli akınlar

Napoliden aşağıki kısımda bütün demiryolu şebekesi, devamlı bombardımanlarla, tahrib edildi

Amerikan uçarkelelerinin bir akını esnasında bombaların istif edildiği bölme açılıyor

Londra 23 (B.B.C.) — Dün gece İngiliz hava kuvvetleri bombardıman servisine mensub kuvvetli bir teşkil Almanyada Renanie mıntakasına ve bu meyanda Kolonyanın civarında bulunan Leverkusen şehrine akın etmişlerdir. Burada bir kimyevî madde fabrikası üzerine bir çok yangın ve infilâk bombaları atılmıştır.

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Askerî vaziyet

Doğu cephesinde hakikî manzara

Yazan: Emekli General **H. Emir Erkilet**

Harkofun tahliyesi tekbaşına bir vak'a olsaydı belki o kadar ehemmiyetli olmazdı. Fakat Rusların doğu Ukraynanın bu müstahkem merkezini, dünyanın en büyük meydan muharebelerini hem de yaz ortasında kazanarak Orel ve Bielgorod kalelerinden sonra zaptetmeğe muvaffak olmaları bu harbin doğu cephesinin en ciddî ve kat'î mahiyetli hâdiselerinden bibrini teşkil etmemesi mümkün değildir. Bahusus Almanların Stalingradı, Don'u, Kafkasyayı, Ukraynanın ön istihkâmı olan Rostofu, hatta aşağı Donetz ırmağı hattını, Viazma ve Rjew'i Valday yaylâsını ve Ladoga cenubile, Schluselburg'u geçen yıl muvaffak olamıyan yaz taarruzlarının birer neticesi olarak ve hep birer büyük ve çetin meydan muharebesile birlikte kaybettiklerini ve bu suretle Orel, Bielgorod, ve Harkof ziyalarının doğuda geçen yıl

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Fuardan intıbalar

Dost memleketler paviyonlarında

İzmir Fuarı bizim bütün varlıklarımızın meşheri olduğu kadar kudret ve zevkimizin de bir miyarıdır

İzmir Fuarından güzel bir manzara

Yazan: **Faik Güneri**

İzmir (Sureti mahsusada gönderdiğimiz arkadaşımızdan)— Harb şartlarına rağmen büyük gayret ve himmetlerle kurulan 12 nci İzmir Enternasyonal Fuarının dört yüz bin metre murabbaına yaklaşan sahası üzerinde dikkatle dolaştım. Türk ve yabancı devlet paviyonlarını, standlarını halkın gözile ve görüşile görmeğe çalıştım.

Hemen şunu söylemek lâzımdır ki İzmir 12 inci Enternasyonal Fuarının tenkid edilebilecek ve üzerinde durulması lâzım gelen tarafları olmakla beraber bu günkü dünya durumu içinde, bir senelik bir tevakkuftan sonra yaratılan bu eser söz götürmez bir muvaffakıyettir. Bu kuvvetli adım ve cesaretin harb sonrasında memleketimize büyük iktısadî faydaları olacaktır.

1943 fuarında yabancı paviyonların çokluğu ve hele bazılarının azameti ilk plânda göze çarpmaktadır. Bilhassa teşhir yolile yapılan propaganda yerine bir de filimle yapılan propagandanın konulmuş olması, üzerinde ehemmiyetle durulması lâzım gelen bir noktadır. Fuarda İngiltere, Almanya ve Macaristan paviyonları yanında birer açık hava sineması da kurularak burada bu memleketlerin iktısadî, ziraî ve kültürel varlıklarını belirten filimler gösteriliyor. Yabancı memleketler paviyonları yanındaki bu geniş filim propagandası karşısında Basın ve Yayın Umum müdürlüğü filimlerinin gösterilmesi için bir açık hava sineması tesisi bu sahanın bizim tarafımızdan da boş bırakılmaması bakımından takdire değer bir harekettir.

Fuar, bilhassa yabancı paviyonları cihetinden çok zengindir. İki eli kanda olan memleketler bile çok ama pek çok çalıştıklarını, en müsaid yer olan İzmir Fuarında göstermek fırsatını kaçırmamışlardır.

Sergi Sarayının iki köşesini karşılıklı, iki ezeli rakib, İngiltere ve Almanya işgal etmiş. İngiltere ve İmparatorluk standına girdim. İki taraf radyosile, gazetesile İngiltere propagandasına tahsis edilmiş. Karşı cephede de Filistin kısmı. Fuar dahilinde Filistinin ayrı bir paviyonu olmakla beraber burada da bir meşher ayrılmış. Müstakil Filistin paviyonunda olduğu gibi burada da iğneden ipliğe kadar çok çeşidli eşya göze çarpıyor.

Asıl İngiliz standı cidden zengin ve çeşidli nümuneleri ihtiva ediyor. Şurada İngiliz kadın modası mankenler üzerinde gösteriliyor, beritarafta hakiki İngiliz kumaşları. Grafik ve rakama da yer ve ehemmiyet verildiği görülüyor. Bir köşede İngilizler tarafından İskenderunda inşa edilmekte olan iskelenin büyük bir maketi de var. İngiliz kültür birliği de bir kütübhane ile standda yer almış.

Alman standının en mühim kısmı evvelce Ankara ve İstanbulda görülen Alman mimari sergisi işgal ediyor. Standın bir kısmında da Alman sanayiininin eserleri. En büyük makine parçaları ve motörlerden en ufak makine aksamına kadar Alman makine tekniğini belirten bir stand, bilhassa radyo sanayiine tahsis edilen kısım pek zengin.

Gene Sergi sarayında Bulgar standı da yer almış, pek büyük olmıyan iddiasız bir paviyon. Daha ziyade toprak mahsulleri ve konserve sanayiinden nümuneler konulmuş.

Büyük paviyonlardan biri olan İtalyan paviyonunda eski senelere nispetle en büyük değişiklik şu: Kapının iki yanındaki İtalyan baltaları kaldırılmış. Kapıdan girince karşı cephede evvelce Mussolininin büstü olan yere İtalya Kralının büyük bir fotoğrafı asılmış. Paviyonun içinde çeşidli nümuneler var. Bilhassa İtalyan boya ve makine sanayiinin zengin örnekleri nazarı dikkati celbediyor.

Rumen paviyonunda Rumen millî elbise modellerinden ziraat makinelerine kadar Rumanyanın herşeyi var.

Macar paviyonu inşaatı henüz ikmal edilmemiş, fakat mütehassıslar bu paviyonun fevkalâde olacağını ittifakla söylüyorlar. Paviyonun ön cephesi bir taras halinde. Cephe kâmilen Türk - Macar dostluğunun ve müşterek münasebatının tarihi hatıralarına aid resimlerle bezenmiş bulunuyor.

Yerli paviyonlar

Türk paviyonları arasında cidden çok güzelleri ve hatta yabancılara üstün olanları var. Adeta yeniden yapılırcasına vücude getirilmiş olan Sümerbank paviyonu bunların başında gelmekte ve memleket endüstri kudretini en açık bir şekilde canlandırmaktadır. Bilhassa paviyonun orta kısmındaki Türkiye Devlet sanayii panoramasından ziyaretciler bir anda yurdun her tarafına yayılan fabrikaları canlı bir şekilde görüyor. Gönül çok arzu eder ki Türk endüstrisinin anahtarı dediğimiz Sümerbankın bu güzel eseri yurdun her tarafında, hiç değilse büyük şehirlerinde bu teşhir tarzile gösterilebilsin. Bu paviyonun kurulması işini isabetli bir kararla san'atkâr Vedad Ar, Turgud Zaim ve Tarık Sevener gibi Güzel San'atlar Akademisi ve Devlet tiyatro ve operasının kıymetli profesörlerinden mürekkeb mütehassıs bir heyete veren Sümerbank Umum Müdürlüğünü bu muvaffakiyetinden dolayı tebrik etmek lâzımdır. Burada bütün devlet fabrikalarının mamulâtı iyi bir istifle ve zevkli bir teşhir tarzı ile yer bulmuş, Yalnız yirmi küsur fabrikası olan Sümerbanka bir paviyonun artık dar geldiğini ilâve emeliyiz.

«Sümerbank paviyonu fuarın iftiharıdır» diyen İzmir belediye reisinin bunda hakkı var.

Eti Bank paviyonunda belli ki biraz hasisçe davranılmış. Türkiyenin toprak altı servetini işleten bir müessesenin paviyonunu da buna göre yapması beklenirdi.

Ticaret Odaları paviyonu üzerinde de duralım. Bu paviyonda gerek nümuneler gerek teşhir tarzı mevcud imkânlara nazaran fakirce görünüyor. Yurdun dört köşesine yayılmış olan Odalar teşkilâtının daha muvaffakiyetli bir paviyon vücude getirememiş olması acaba neden? İnhisarlar paviyonunun da bu idarenin ehemmiyeti ile mütenasib bir hâle gelmesini temenni etmekten kendimi alamıyacağım.

Fuarda bilhassa iki paviyon görülmeğe değer: Manisalıların üzerinde canla başla çalışmış oldukları paviyon ile Devlet Demiryollarının paviyonu. Birincisindeki Manisanın meşhur üzümü ile kavunlarının kapının önünde vazolara konulmasını pek orijinal buldum. İkicisinin belki tasnifi biraz noksan amma Devlet Demiryollarının mevcudiyeti bütün teferrüatile gözönüne serilmiş.

Yazımı bir temenni ile bitireceğim: Fuarda inşaat nasıl teknik bir kontrola tabi tutuluyor ise artistik bir kontrola de tâbi tutulması lâzımdır. Yoksa fuarda inşaat ve dekor birliğinin bozulması tehlikesi başgösterecektir.

Artık inkâr edilemez bir hakikattir ki İzmir fuarı bizim bütün varlıklarımızın meşheri olduğu kadar, belki de daha ziyade Türk kudret ve zevkinin de miyarıdır. Bu bakımdan gösterilecek itina daima lehimizdedir.

Fâik Güneri

Şehir haberleri

Ekmekler niçin bozuk çıkıyor?

Bazı fırınlarda unlara kepek karıştırıldığı tesbit edildi

Ekmekler son zamanlarda yüzde seksen buğdaylı bir halitadan imal edildiği halde yine bazı fırınlarda ya, rengi itibarile bozuk yahud da mayası itibarile fena olarak çıkmaktadır. Piyasaya fazla miktarda kepek arzedilmesinin bunda müessir olduğu söylenmektedir. Dün bir fırında Ofisten verilen unlara kepek katılırken cürmümeşhud yapılmıştır.

Son iki gün zarfında bazı fırınlarda istenildiği derecede ekmek bulunamamaktadır. Bunun sebebi Ofis tarafından fırınlara evvelce fazla verilmiş olan unların bu defa mahsub edilerek kesilmiş olmasıdır. Halbuki fırıncılar evvelce verilmiş olan bu unları sarfetmişlerdir. Şimdi bunların yerine un koyabilmek için yeni mahsulün satışa çıkarılması beklenmektedir. Belediye de Ofise müracaatle istihkakın tam olarak verilmesini istediğinden dün fırınlara ihtiyaca yetecek kadar un verilmiştir.

Cumhuriyetin yirminci yıldönümü için hazırlanan eser

Cumhuriyetin yirminci yıldönümü için Dahiliye Vekâleti onuncu yıldan yirminci yıla kadar geçen on senelik müddet zarfında yapılan işleri ihtiva eden mufassal bir eser hazırlamaktadır. Vilâyetten bu eser hakkında malûmat istenilmiş ve on sene zarfında vilâyetimiz dahilinde yapılan işler sorulmuştur.

Yeni Moskova elçimiz

Eski Roma ve yeni Moskova Elçimiz Hüseyin Ragıb şehrimize gelmiştir. Hüseyin Ragıb Floryaya giderek Başvekil Şükrü Saracoğlu ile Hariciye Vekili Numan Menemencioğlunu ziyaret etmiştir. Yeni Moskova elçimiz yakında yeni vazifesine gidecektir.

İngiltereye davet edilen doktorlar

Harb cerrahisi stajında bulunmak üzere İngiltere hükûmeti memleketimizden beş operatörü İngiltereye davet etmiştir.

Kömür tevziatı

Kömür tevzi müessesesi, memurlara ve dairelere yapılan maden kömürü tevzii işinin büyük kısmını ay sonuna kadar tamamlamağa çalışmaktadır. Fakat bazı semtlerdeki depolarda kâfi miktarda sömikok bulunmadığından tevziat normal bir şekilde yapılamamaktadır. nakil vasıtası noksanlığı dolayısile de müracaat edenlere çok geç tarihler verilmektedir. Bu vaziyet karşısında eylûlden sonra verilecek ordinolara kömür ancak kışın ortasına doğru verilebilecektir.

Küçükçiftlik Parkı satılığa çıkarıldı

Defterdarlık, varlık vergisi borçlularından Yusuf İzzeddin veresesine aid Harbiyeden Dolmabahçeye kadar uzanan geniş sahadaki bostan ve bahçelerle Küçükçiftlik parkını satışa çıkarmıştır. Bu geniş arazinin halile muhafazası ve bina inşasına mani olunması için Belediye tarafından satın alınması muhtemeldir.

195 mükellef daha kampa alındı

Defterdarlıkça verilen listede isimleri yazılı varlık vergisi mükelleflerinden 195 kişi daha Demirkapı kampına alınmıştır. Bunlar 1000 le 3500 lira arasında borçlu olanlardır. Yeni kafilenin yarın veya öbür gün, çalışma yeri olan Sivrihisarın Biçer istasyonuna yollanmaları muhtemeldir.

Dünkü tifüs vak'ası

Dün şehrimizde iki tifüs vak'ası kaydedilmiştir.

Bir eroinci mahkûm oldu

Tophanede bir kahvehanede eroin satarken yakalanan Hüseyin Avni isminde birinin İstanbul beşinci asliye ceza mahkemesince 7 ay 15 gün hapsine ve 1 sene 8 ay sürülmesine, ondan aldığı eroini kullanan Kemalin de 2 ay hapsine karar verilmiştir.

Ahlâk zabıtasınca yakalanan kadınlar

Gizli fuhuş yaptıklarından şüphe edilen 100 kadar kız, ahlâk zabıtasınca Beyoğlunda ve diğer bazı semtlerdeki barlarla içkili lokanta, gazino ve sair yerlerden toplanmış, hepsi muayeneye yollanmıştır. Bunlar arasında 20 yaşından büyük olanlar bulnduğu gibi 13 yaşından küçük olanlar da vardır. Kendielrinin ikametgâhlarının tesbitine çalışılarak haklarında tahkikat yapılmaktadır.

Sipahi Ocağında balo

Bayan Hayriye Kırdarın yüksek himayesinde 28 ağustos cumartesi akşamı, Yardım Sevenler Cemiyeti Sarıyer şubesi tarafından Yeniköyde Sipahi Ocağı salonlarında bir balo verilecektir.

Biletler Yardım Sevenler Cemiyeti Sarıyer şubesinde ve Sipahî Ocağından tedarik edilebilir. Balonun güzel ve eğlenceli olması için tertib heyeti gereken tedbirleri almıştır.

Abanozda beyaz francala satanlar yakalandı

Bir müddettir Beyoğlunda Abanozdaki umumî evlere beyaz undan yapılmış francala satıldığı zabıtaya haber verilmesi üzerine, Hüsnü oğlu Receb isminde birisi bu sokakta suçüsütü yakalanmıştır. Tanesi 80 kuruşa satılan francalaları Kasımpaşada fırıncı Kâmilin yaptığı polisce tesbit edilmiş ve kendileri adliyeye verilmiştir.

Hukukî düşünceler

Faşizmin cemiyet ve devlet telâkkisi

Yazan: **Prof. Dr. Hıfzı Veldet**

I

Önce «bir icraat» olarak başlıyan faşizm hareketi yavaş yavaş nazariye ve akide olarak da ifadesini bulmağa başlamış, Croce ve Gentile gibi milletlerarası şöhret sahibi muasır İtalyan filozofları bu hareketin felsefesini yapmağa uğraşmışlar ve büyük çapta eserler vermişlerdir. Bilhassa Gentile'nin: «Che cosa è il fascismo» ve «La filosofia de fascismo» adlı kitabları bunların en meşhurlarındandır. Faşist idarenin ayni zamanda meşhur devlet adamlarından olup uzunca bir müddet İtalyan Maarif Nazırlığında bulunan ve bu memleketin, şimdi değiştirilmeğe çalışılan, mekteb ve tedrisat sistemini kuran Gentile: «Lo stato del fascismo é una creazione tutta spirituale» (faşizmin devleti tamamen spirituel bir kuruluştur) demek suretile bu akidenin, devleti dahi, ferd gibi spiritualist zaviyeden mütalea ettiğini gösterir (1).

Faşizm akidesi, endividualizm, liberalizam ve demokrasiye olduğu kadar materiyalizm ve sosyalizme de düşmandır. Bu hareket kendini, ruh kuvveti ve ruh terbiyesi sayesinde dünyaya yepyeni bir renk verecek olan bir inkılâb saymakta ve onun şefi Mussolini: «Her asrın bir mezhebi varsa bu asrın mezhebi de faşizm olduğunu gösteren binlerce işaret vardır. Faşizm bir hayat mezhebidir, çünkü bir iman doğurmuştur; bu iman ruhları fethetmiştir..... Faşizm artık tekmil dünyada faaliyet sahasına çıkarken beşer ruhunun tarihinde bir devre temsil eden bütün mezheblerin âlemşümullüğüne maliktir» diyerek bu hareketin cihanşümul bir karakter taşıdığını iddia etmektedir.

II

Malûmdur ki, beşerin tefekkür tarihinde raslanan ve üzerinde durulmağa değen her fikir, nekadar orijinal olursa olsun, mutlaka daha önceki bir fikirden, hatta bir çok fikirlerden ilham alır ve böylece kendinden öncekilere inzımam eder, kendinden sonra geleceklere de müsbet veya menfi bakımdan tesirlerde bulunur. Nasıl kı bugünkü teknik terakki, asırları akışı içinde birbirine eklenen ve birbirini destekliyen halkalardan meydana gelmişse, bugünkü fikir âlemi de böyle bir zincir manzarası arzeder. Bu itibarla, faşizmin cemiyet ve devlet felsefesini yapmağa çalışan Mussolini, Gentile ve Croce gibi devlet ve fikir şefleri de, başka devlet ve fikir şeflerinden ilhamlar almışlar, bir çok noktalarda onların izinde yürümüşlerdir. Emil Ludwig, Mussolini hakkında yazdığı kitabda, bu İtalyan şefinin Bismarck'a hayran olduğunu ve Alman imparatorluğunu kuran bu meşhur devlet adamı hakkında: «Alman azametini yaratan Bismarck'tır. O gerçek politika bakımından asrının en büyük adamıydı. Onun otuz yıl içinde yarattığı herşey Almanya için faydalı olmuş, sonra yapılanlar ise daha öncekileri gömmüştür. Bu artık bir politika değildi» dediğini hikâye eder. Mussolini'nin en çok severek okuduğu filozofun Nietzsche olduğu malûmdur. Eski faşist şefinin kendisini bu mütefekkirin bir telmizi saydığını gene E. Ludwig nakleder. Niçin? Zira Nietzsche'nin «İnsan üstü» ve «iktidara müteveccih irade» düşünceleri ve «Tehlikede yaşa» sözü Mussolini'nin nazariyesine ilham kaynağı olmuştur. Nitekim o Dottrina'sında (II, 13): «Lo Stato fascista è una volontà di potenza» (Faşist devlet bir iktidar iradesidir) demek suretile bunu açıklamıştır.

Bundan başka Hegel'in de Mussolini başta olmak üzere bütün faşist nazariyeci ve felsefecileri üzerinde tesir yaptığı aşikârdır (2). Cihanın ve beşer camiasının faşizm tarafından ileri sürülen spiritualist karakteri bu Alman mütefekkirinin ruhunu aksettirir. Hegel'in tekâmül fikrini ve bu husustaki dinamik dünya görüşünü, tarihin akışı içinde milletlere düşen vazifeler hakkındaki nazariyesini, âlemşümul ahlâk telâkkisini ve devlet şefi hakkındaki nazariyesini faşizmde tekrar bulmak mümkündür. Hegel, (Hukuk felsefesi) adlı eserinde endividualizmi reddederek: «Gerçek bütündür: ferdler teferruattır»; (Felsefe tarihi) adlı eserinin başında da «Ferdler feda edilir: hatta cihan tarihine mal olmuş dâhi şefler genel hayatın aletlerinden başka bir şey değildir»; «Devlet ferdlere karşı en yüksek haklara maliktir»; «Devlet, bir milletin bütün hayat tezahürlerini kendisinde toplıyan münferid bir tamlık (Totalität) teşkil eder» demekle devlet hakkındaki otoriter ve totaliter düşüncelerini ve gene (Hukuk felsefesi) eserinde: «Meb'usların ve hatta halkın, kendi iyiliğine yarıyan şeyi anladığını farzetmek yanlıştır; çok defa halk ne istediğini asla bilmez» demekle de halk hakimiyeti ve demokrasi aleyhindeki düşüncelerini açıklamıştır. Ayni eserde mesleki teşekküllere (korporasyonlara) dair fikirlere de rasılıyoruz.

III

Faşizmin cemiyet ve devlet telâkkisini belirten ve Mussolini'nın kaleminden çıkmış olan aşağıki satırlar mütalea edilince bunların içinde Hegel'in düşüncelerinden çoğunu tanımamak imkânsızdır. Bununla faşizm felsefesinin, Hegel felsefesinden uluorta kopya edildiğini söylemek istemiyoruz. Bunların birbirinden ayrıldığı noktalar çoktur. Fakat birleştiği noktalar da az değildir.

Mussolini'ye göre: «.... Bir faşist nazarında herşey devletin içındedir. Devlet haricinde beşerî ve manevi hiçbir şey yoktur.... Devlet haricinde ne ferd vardır, ne grup (yani siyasî fırkalar, cemiyetler, sendikalar, sınıflar)». Görülüyor ki faşizm ferdiyetçi liberalizm ve demokrasiye olduğu kadar, sosyalizm ve sendikalizme de düşmandır. Gene Mussolini'ye göre: «... Fakat faşizm ister ki sosyalist ve sendikalist hareketini doğurmuş olan hakikî icabat, devletin mahrekı dahilinde tasdik ve teslim edilsin... Devlet bu icablara korporasyonlar sisteminde bir kıymet verir»; «Faşizm nazarında devlet mutlaktır. Onun huzurunda ferdler ve gruplar ancak nisbidirler... Devlet fikri zayıflayıp da ferdlerin, yahud grupların dağıtıcı ve merkezden uzaklaştırıcı temayülleri galebe çaldığı zaman milletler inhitata doğru giderler»; «Faşist devlet, milleti teşkilât altına alır, fakat ferdlere de kâfi saha bırakır. Lüzumsuz yahud muzır hürriyetleri tahdid etmiştir. Fakat esas hürriyetleri muhafaza eylemiştir. Bu sahada hüküm veren yalnız devlettir, ferd değildir»; «Faşist devlet bir kudret ve hakimiyet iradesidir. Burada Roma an'anesi, bir kuvvet fikridir... Doğan, yahud tekrar canlanan kavimler emperyalisttir. Ölen kavimler bu emelden vazgeçmiş olanlardır»; Faşizm harbcidir. «... Sulh esası üzerine istinad etmiş bir meslek faşizme uygun değildir... Faşizm bu sulhçuluk aleyhindeki ruhu ferdlerin hayatına bile tatbik eder.... Ferdler mücadeleye alıştırılmalıdır»; «Faşist, bütün dünyanın birbirile kucaklaşmasını reddeder ve medenî kavimlerin cemaati içinde yaşamakla beraber, onların gözünün içine dikkatle ve meydan okuyarak bakar»; «Faşist devlet iktısad sahasını kendisine maletmiştir. İhdas ettiği korporasyonlar müesseselerile, içtimaî ve terbiyevî müesseselerile devlet fikri memleketin en küçük dalbudağına kadar sokulmuştur»; «Devlet, âlemşümul bir ahlâkî irade olmak haysiyetile hukuku yaratır»; «Heyeti mecmuasile faşizm yalnız kanun vazıı ve müesseseler kurucusu değildir; manevî hayatın mürebbisi ve muharrikidir de. Beşer hayatının şekillerini değil, muhteviyatını, insanı, seciyeyi, imanı yeniden yapmak ister. Bu gaye dolayısile müfekkirelere girecek ve orada kendi başına hükümran olacak bir disiplin ve otorite ister.» (3)

Bu satırlar faşizmin anahatlarını göstermeğe yeter: Ferdi silen otoriter ve totaliter bir devlet telâkkisi, ruhu yuğurmak amacını güden ve buna değer veren spiriualist bir dünya görüşü, harbcilik ve mücadelecilik, emperyalizm ideali, bütün iktısadiyatı meslekî teşekküller vasıtasile devlete bağlıyan bir iktısad sistemi, faşizmin renklerini belirten fırça darbeleridir.

Bu renklerin, memleketin içtimaî bünyesini nizamlıyan hukuka aksetmesi imkânsızdı. Bu noktayı da ayrıca ele alacağız.

(1) Bundan önceki makaleler 4, 8 ve 16 ağustos tarihli Cumhuriyet'te çıkmıştır.

(2) Bu nokta Prof. Dr. Adolf Menzel'in geçen makalemizde zikredilen kitabının 115 inci ve müteakıb sahifelerinde, (Bezihugen zur Hegels Staatslehre) başlığı altında tafsilâtile izah olunmuştur.

(3) Mussolini, faşizm diktatörlüğü (Esas fikirler), fikir hareketleri sayı 29-31.

Soruyoruz!

Sıhhat Müdürlüğünün mektubu asıl meseleye cevab değildir

Darbhane ve Damga matbaası muhasebe memurlarından Mukbil Atakan'ın bir hastaneden ve netice itibarile tifüsle mücadeleden şikâyeti hakkındaki mektubuna, İstanbul Sıhhat Müdürlüğünün cevabını geçen gün neşretmiştik. Cümleleri arasında, «efkârı umumiyeyi ıdlâl» ve saire gibi kolay söylenir büyük sözler bulunmasına rağmen bu tezkere maalesef şikâyete cevab değildi, muhik bir cevab olmadığı için de yine maalesef bir vatandaşa töhmet yüklüyordu.

Bahsi geçen hastaya Beyoğlu hastanesinde (tifüs olması muhtemel) teşhisi konarak Pangaltı hastanesine gönderilmiştir. Asıl mesele bu hastane kapısının niçin açılmadığı iken, Sıhhiye Müdiriyeti buna cevab verecek yerde hâdisenin «yersiz ve mahalsiz?» olduğu tarzında garib bir mütaleada bulunmayı tercih etmiştir.

Hâdise veya hataların mücerred bir «yersizdir» iddiasile kapanmıyacağını, kapanacağını sanarak o şekilde hareket etmenin ise efkârı umumiyede çok aksi tesirler yaptığını İstanbul sıhhiye teşkilâtına, bütün samimiyetimizle hatırlatmak isteriz. Hele tifüs mücadelesi gibi çok güç bir savaş her şeyden evvel halka itimad telkin edilebilmesine bağlıdır. Bunun ilk şartı ise. teşkilât veya mücadeledeki küçük, büyük hataları örtmeğe çalışmak değil, bilâkis mes'uliyetleri büyük bir cesaretle deruhte etmek ve efkârı umumiyeyi buna inandırmaktır.

Diğer taraftan Mukbil Atakan da dün gazetemize şu mektubu göndermiştir:

«15 ağustos tarihinde sayın gazetenizde intişar eden şikâyetim hakkında, sıhhat müfettişi olduğunu söyliyen bir zattan aldığım telefonda bahsi geçen yazımın tekzibi istenildi. Reddettim. Bunun üzerine Sıhhat Müdürlüğünün gazetenize gönderdiği cevabda yazımı, efkârı umumiyeyi ıdlâl ve mücadele teşkilâtını tezyif mahiyetinde telâkki ettiğini okudum:

Evvelce gazetenizde çıkan yazım mahzı hakikattir. Yoksa resmî bir makamın tezyif edilmesi suretinde telâkki edilen bu hâdisenin mahkemeye intikali lâzımgelirdi. 21767 numaralı telefonu bilmemek bir cürüm müdür? Ve bu dahiliye mütehassısı bir doktorca, hastalığının sari olması ihtimali görülen bir hastanın saatlerce sokaklarda sürünmesine ve bir hastaneye kabul edilmemesine sebeb olabilir mi?

Hastalığın tifüs olup olmadığını benim anlamaklığıma bittabi imkân yoktu. Hastanın, Zükûr hastanesinde yapılan muayenesi neticesinde, yüksek ateşten ve vücuddaki lekelerden, hastalığın tifüs olması ihimalinin varid olduğu bildirilmesi ve muayene eden doktorun tavsiyesi üzerine (kapısı açılmaz!) Evkaf hastanesine gitmiştik. Vaziyet bu merkezde iken kayınbiraderimin ikinci gün ateşinin düşmesi, indelmuayene tifüs bulunmadığı ve işine gitmesi keyfiyetinin asıl mesele ile hiçbir alâkası yoktur. Bahsedilen hastalık teeyyüd etmiş olsaydı bile maruz kalınan ahval ayni olduktan sonra yapıldığı iddia edilen mücadeleden ne fayda umulurdu? Bir gazetede iddia edildiği gibi benim yazımın değil, mezkûr gazetenin yaptırdığı tahkikatın yalan ve uydurma olduğunu tasrih ederken Sıhhiye Müdürlüğünden de, benim yazımı yalanlamağa kalkışmasını değil alâkadar müessese ve memurlar hakkında tahkikat ve takibata tevessül olunmasını umumî sıhhat namına beklerim.»

Mevlid

Sevgili babamız, büyük babamız, emekli topçu generali

(ABBAS FAHRİ VERAL)

ın vefatının kırkıncı günü, bugünkü salı günü öğle namazından sonra Beyoğlu Ağacamiinde mevlid okunacaktır. Dostlarımızın teşrifleri rica olunur.

Veral ailesi namına
İsmail Hakkı Veral

Vefat

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Dördüncü Şube Müdür muavini Muzaffer Arıkanın validesi Münire Arıkan dün vefat etmiştir. Cenazesi bugün Samatya polis merkezi civarındaki hanesinden kaldırılarak namazı öğleyi müteakıb Sünbülefendi camiinde kılındıktan sonra Silivrikapıdaki aile kabristanına defnedilecektir.

Güzide zabıta âmirlerimizden Muzaffer Arıkana baş sağlığı, merhumeye de Tanrıdan rahmet dileriz.

CUMHURİYET
Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	2250 Kr.	4050 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

Dikkat
Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Harkof'un sukutu

Sovyetler, şark cephesinde teşebbüsü ele aldıklarını bir kere daha ispat ederek Harkofu tekrar zaptettiler. Esasen bu yaz mevsiminin başındanberi, teşebbüsün Sovyetlere geçtiği kendini apaçık gösteriyor ve bunun vereceği neticeler dikkat ve merakla takib olunuyordu. Bunun manası, bütün şark cephesinin tehlikeye düşmesi ve Alman ordusunun umulduğundan daha çok fazla gerilemeğe mecbur olmasıydı, fakat hâdisenin bu yolda bir tefsire başlangıc teşkil edip etmiyeceği henüz tavazzuh etmemiştir. Bununla beraber Sovyetlerin bütün şark cephesi boyunca Almanları meşgul ettikleri, Almanları Baltık denizi kıyılarından Karadeniz kıyılarına kadar her kesimde dövüşmek ıstırarında bıraktıkları göze çarpıyor ve harbin bu şekilde devam etmesinin Almanlara pahalıya mal olduğu anlaşılıyor. Sovyetler, Almanların son altı hafta zarfında bir milyona varan zayiat verdiklerini iddia ediyorlarsa da bu iddianın hakikate mutabakat derecesini tesbit etmek kimsenin elinde değildir. Fakat bu muharebelerin -onlar da çok ağır zayiat vermekle beraber- şimdiye kadar Sovyetler lehinde netice verdiği ve Sovyetlerin mütemadiyen ilerlemekte oldukları aşikârdır. Hele kış mevsiminin yaklaşmakta olduğu da gözönüne getirilirse Sovyetlerin kazanmış oldukları araziden istifade ederek kış faaliyetlerini de ona göre idare edeceklerine hükmetmek icab eder.

O halde Mihver ortaklarının biri cenubda fena bir vaziyete düşmüş olduğu ve günden güne zedelendiği bir sırada diğer ortağı da şark cephesinde Sovyetlerin teşebbüsü ele almaları karşısında gerilemek ıstırarında kalıyor ve böylece vaziyetin Mihver aleyhindeki belirtileri gittikçe kuvvet buluyor.

İtalyanın bundan sonra tekrar kalkınarak askerî bir amil olarak varlığını hissettirmesi, artık beklenmemektedir. İtalyanın kendisi de yalnız «şeref» ini kurtarmak için uğraştığını açıkça ilân etmekle bu hakikati teyid ediyor.

İtalyanın bu vaziyete düşmüş olduğu sırada, harb bütün vükile Almanyanın sırtına dayanmakta ve Almanya muhtelif cepheleri kollamak mecburiyetinde kalmak yüzünden kuvvetlerini bir cephe üzerinde teksif edemiyerek Sovyet hamleleri karşısında gerilemektedir.

Bu vaziyetin Mihver memleketleri için de uyandıracağı akisler ne olabilir?

Harbe sonuna kadar devam etmek mi, yoksa yıkılmadan ve daha ağır kayıblara uğramadan harb belâsını atlatmak mı?

Bu suallere cevab olarak Almanyadan yükselen ses, Almanyanın yeniden silâhlanmakta olduğunu ve yeni silâhların vaziyeti değiştireceğini anlatıyor.

Harb talihinin Almanya lehine tekrar dönmesi için Almanyanın yeni bir silâh üstünlüğünü kazanmağa mecbur olduğu şüphe götürmez. Doktor Göbbels de, Almanyanın bunu kazanmak için uğraştığını ve yakında herkesin neticeyi göreceğini söylüyor. Fakat bugünkü vaziyet Mihverin, her tarafta, silâh ve sayı üstünlüğü karşısında gerilediğini ve harb talihinin Müttefiklere döndüğünü gösteriyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

İnhisarlar Vekilinin beyanatı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

işlerimiz esaslı bir şekilde tamamlanmış olacaktır.»

Ucuz bir sigara

Vekil, değişmez gelirlilere ucuz fiatle sigara verilmesi imkânları olup olmadığı etrafında arkadaşımızın sorduğu bir suale cevaben de şunları söylemiştir:

«— Bu rivayetlerin aslı ve esası yoktur. Çünkü İnhisarlar İdaresi Devletin başlıca varidatını temin eden müesseselerden biridir. Binaenaleyh biz ancak ucuz sigara nevilerini fazlalaştırmak suretile dar gelirlilerin ihtiyaçlarını karşılamağa çalışacağız. Tamamile «halk» sigarası harmanından yapılan yeni bir sigara yakında piyasaya çıkarılacak ve 20 kuruşa satılacaktır.

Tütün rekoltesi çok iyi

Tütün rekoltemiz bu sene de geçen yıllarda olduğu gibi memnuniyet verici bir vaziyettedir. Geçen seneki tütün miktarı 62 milyon kilo idi. Bu sene bu miktarın biraz daha fazla olacağını tahmin ediyoruz. Bu seneki tütünlerimiz geçen yıllara nazaran daha yüksek evsaftadır.

kahve tevziatı

Bugün yapılmakta olan kahve tevziatında, kontenjan usulüne uyulmaktadır. Her vilâyetin ayrı ayrı kontenjanı vardır. Memleketin kahvesiz kalmamasını temin etmeğe çalışıyoruz. 1943 yılında iki bin ton kahve ithal ettik. Önümüzdeki dört ayda da ithalâta devam edeceğiz. Dört bin ton kadar kahve temini için İngiliz korporasyon heyeti ile temas halindeyiz. Bu kahveler gelince 100 gramlık istihkak miktarını muayyen bir nisbet dahilinde arttıracağız. Kahve sarfiyatını azaltmak için malt özünü piyasaya çıkardık. Ankara, İstanbul ve İzmir satışlarından çok memnunuz. Malt özü harbden evvel Avrupada fazla mikdarda istihlâk edilen bir maddedir.

Yüksek alkollü içkiler

Yüksek alkollü içkilerin hafifletilmesi meselesini elden bırakmış değiliz. Bira istihsalâtını da fazlalaştırmış bulunuyoruz.

Reisicumhurumuz bir tetkik seyyahatlerinde Ürgübdeki üzüm mahsulü vaziyetini gözden geçirmişler ve senede 50 milyon kilo üzüm istihsal eden bu kazada bir şarabhane vücude getirilmesi arzusunu izhar buyurmuşlardır. Mütehassıslar, yaptıkları tedkiklerde böyle bir imalâthaneden iyi neticeler alınacağını tesbit ettiklerinden biz de burada tesista yaptık. Şimdi Bilecik, Tokad, Isparta ve Malatyada da buna benzer imalâthaneler tesis edeceğiz. Şarab ihracatı için de tedkikler yapmaktayız.»

İtalyaya sulh şartları bildirilmiş

(Baştarafı 1 inci sahifede)

1) İtalyanın bu günkü hudüdları tanınacaktır.

2) Harbden sonra İtalyanın Afrikadaki müstemlekelerinde plebisit yapılacak ve bunun verdiği neticeye göre bu müstemlekeler istedikleri devlete tâbi olacaklardır.

3) Sulh tahakkuk eder etmez kurulacak olan Milletler Cemiyetinde İtalyaya da yer verilecektir.

Macar radyosunun verdiği bu haber diğer kaynaklardan teyid edilmemiştir.

Finlandiyanın Ruslara yaptığı söylenen sulh teklifi

Londra 23 (a.a.) — Reuter: Daily Mail gazetesinin Stockholm muhabirine göre, Finlandiya işçiler kongresi reisi M. Cero Vuori, cumartesi günü Stockholm'a gelmiştir.

M. Vuori, Finlandiya tarafından Ruslara münferid bir sulh teklifinde bulunmak üzere Stockholm'a gönderilmiştir.

Gene bu habere göre, şimdiye kadar elde edilen bütün haberler, Fin tekliflerinin halen Stockholm'da bulunan İngiliz işçi kongresi reisi M. Arthur Derkin'e tevdi edildiğini teyid etmektedir. M. Vuori Finlandiya hükûmetinin tam muvafakatile bu seyahati ihtiyar ettiğini kat'î bir şekilde ifade etmiştir.

M. Vuori tarafından bildirilen sulh teklifi şu yedi noktayı ihtiva ediyor:

1 — Finlandiya, 1940 ta kendisine yapılan sulh tekliflerinden daha müsaid teklifler yapılmak şartile Rusya ile münferid bir sulh üzerinde müzakerede bulunmağa hazırdır.

2 — Finlandiya Carelie berzahını, Hangö ve Viburg müstesna olmak üzere Rusyaya terketmeyi kabul eder.

3 — Rusya Finlandiya istiklâlini garanti etmelidir.

4 — Müttefikler Finlandiyaya yiyecek maddeleri, kömür ve petrol teminini tekeffül etmelidirler.

5 — Finlandiya, Laponyadan Alman tümenlerini çıkarmak için Rusyaya yardım etmiyecektir.

6 — Finlandiya, Ticaret Nazırı M. Valdo Tanner'i vazifesinden çıkarmağa hazırdır.

7 — İngiltere ve Birleşik Amerika hükûmetleri Finlandiyanın istiklâlini Atlantik beyannamesinin hükümlerine uygun bir şekilde garanti etmelidirler.

Fin radyosu ne diyor?

Londra 21 (B.B.C.) — Finlandiya radyosu bu akşam yaptığı neşriyatta Finlandiya işçiler kongresi reisi M. Vuori ile İngiliz işçi kongresi reisi Mr. Derkin arasında Stockholm'de yapılan konuşmaların resmî olmadığını ve tamamile şahsî bir mahiyet taşıdığını bildirmiştir.

Haber Washington'da ihtiyatla karşılandı

Washington 23 (a.a.) — Finlandiya ile Rusyanın yakında münferid bir sulh imzalayacaklarına dair çıkan haberler Amerikan hükûmet mahfillerince ihtiyatla karşılanmaktadır. Finlandiya hükûmet azası arasında hiç bir değişiklik vuku bulmadığına ve sözü geçen hükûmetin de politikasını değiştirmediğine işaret edilmektedir. Berlin ile Helsinki arasında münasebetlerin kesildiğini de gösteren hiç bir emare yoktur.

Fransada vatanseverlerin hareketleri genişliyor

Cezayir 23 (a.a.) — United Press: Fransız Komitesinin öğrendiğine göre, Fransada Alman ve Fransız kıt'aları arasında bir çok çarpışmalar olmuş ve 1000 den ziyade Alman ölmüştür. Bu çarpışmalar, Paris, Marsilya, Lyon; Montpellier; Saint-Etienne, Brest ve Lille'de vuku bulmuştur. Haberler komiserliği, vatanseverlerin naziler tarafından idare edilmekte olan sinema ve lokantalara bombalarla hücum ettiklerini bildirmektedir. Hücumların güpegündüz yapılması vaziyetin ehemmiyet kesbettiğini göstermektedir. Vatanseverler kendi kayıblarının hafif olduğunu söylemektedirler. Karışıklıkların çoğalması yüzünden Almanlar kıt'alardaki bütün mezuniyetleri kaldırmışlar ve sokak başlarına mitralyöz yuvaları kurmuşlardır. Bir gün içinde 100 den fazla Alman askeri ayrı ayrı vatanseverlerin hücumlarına uğramışlardır. Komiserliğin ilâve ettiğine göre, Vichy hükûmetine karşı yapılan mukavemet gittikçe artmıştır. Almanyada çalışmak mecburiyetinden kurtulmak için 200,000 den fazla Fransız genci Alp dağlarına ve Pirene'lere iltica etmişlerdir.

«Badoglio'nun gayesi İtalyayı harbden çıkarmak»

Londra 23 (a.a.) — Reuter'in İtalyan-İsviçre hududundaki hususî muhabiri bildiriyor:

Bu günkü İtalyan gazeteleri Başvekil Mareşal Badoğlio'nun en büyük gayesi İtalyayı harbden çıkarmak ve Almanlarla Müttefikler arasında karşılıklı yapılan harb tahribatından memleketi kurtarmaktır.

Danimarkada baltalama hareketleri devam ediyor

Londra 23 (a.a.) — Reuter:

«Swenska Dağbladet» gazetesine inanılır bir kaynaktan gelen haberlere göre Danimarkanın en büyük bir fabrikası olan Kopenhag alüminyum fabrikası geçen cumartesi akşamı bir baltalama hareketi neticesinde tamamile tahrib olunmuştur.

Haber verildiğine göre, baltalama hareketini yapanlardan altı kişi fabrikaya girmişler ve büyük dinamit kalıblarını yerleştirmişlerdir. İnfilâk o kadar şiddetli olmuştur ki bütün Fredriksthd mahallesi sarsılmıştır.

Harkof nihayet düştü

(Baştarafı 1 inci sahifede)

kuvvetleri tarafından yapılan şiddetli taarruzlar kıt'alarımızın karşı hücumlarile bertaraf edilmiş ve kırılmıştır. Bu sırada yalnız bir tek kolordu kesiminde 130 dan fazla düşman tankı tahrib edilmiştir.

Harkof bölgesinde kara ordumuza mensub kıt'alarla hücum müfrezeleri Sovyet piyade ve zırhlı kuvvetlerile çetin bir mücadeleye girişmişlerdir. Şark seferi esnasında bir kaç kere elden ele geçtiği için bugün artık bir harabe tarlasından başka bir şey olmıyan Harkof, metodlu bir sıyrılma hareketi çerçevesi içinde bir kere daha tahliye edilmiştir. Harkofun şimal batısında Alman zırhlı bombacıları tarafından çevrilen bir düşman grupunun bulunduğu sahanın temizlenmesine devam edilmiştir. Burada alınan esir ve malzeme sayısı durmadan artmaktadır.

Cephenin diğer kesimlerinde Sovyetler her taarruz ettikleri yerlerde taze kıt'alar getirmiş olmalarına rağmen ağır kayıblarla geri püskürtülmüşlerdir.

Dün bolşevikler şark cephesinde 409 tank ve 73 uçak kaybetmişlerdir.

Sıkıştırılan Rus kuvvetleri

Berlin 24 (T.P.) — İzyum bölgesinde iki günlük tevakkuftan sonra Sovyetler yeniden taarruza geçmişlerdir. Alman kıt'aları bu hücumları püskürterek 130 tank yoketmişlerdir. Harkof harb bölgesinde Alman ordusu teşkilleri ve S. S. silâhları taze celbedilmiş olan düşman piyade ve zırhlı kuvvetlerini çember içine almıştır. Bir yarma teşebbüsü Sovyetlere 67 tanka maledilerek geri çevrilmiştir. Mukabil taarruzla düşmanın muhasarasına devam edilmektedir.

Harkofun batısında müthiş bir muharebe cereyan ediyor

Moskova 23 (a.a.) — Reuter'in hususî muhabiri bildiriyor:

Harkofun batısında cereyan eden muharebe bir dakika bile yavaşlamadan devam ediyor. Ruslar karşı hücumları püskürtüyor ve arazi kazanıyorlar. Cepheden gelen son haberler, cereyan etmekte olan büyük tank savaşlarının Almanlara pek ağır kayıblara mal olduğunu bildiriyor.

Harkof plânlı bir şekilde tahliye edilmiş!

Berlin 23 (T.P.) — Harkof'un plân mucibince boşaltılması, Alman kumandanlığının doğuda, münferid mıntakaların ve yerlerin, düşman propagandasının iddia ettiği kadar ehemmiyetli olmadığı tarzındaki prensip düşüncesine istinad etmektedir. Sovyetlerin son günlerde ne şehrin tahliyesini ve ne de Alman birliklerinin sair hareketlerini müşahede ettiklerine dair bir haber neşretmemiş olmaları, geri çekmenin düşman tarafından farkına varılmaksızın vuku bulduğunun, yani Alman kumandanlığının plânlarının düşman tarafından işkâl edilmeksizin tatbik edildiğinin bir delilidir. Denilebilir ki şehrin feda edilmesi, bu bölgede cephenin değişmesi neticesi gayet tabii bir tedbir teşkil etmeke olup, cephenin kısaltılmasını ve bu suretle daha müsaid bir cephe durumu hasıl olmasını intaç etmiştir.

Bir günde 409 tank tahrib edildi

Berlin 23 (T.P.) — 22 ağustosta Alman ordusu şark cephesinde yeniden 409 Sovyet tankı yok etmiştir.

Mius'ta Alman cephesi yarıldı

Londra 23 (B.B.C.) — Bu akşam Moskovada neşredilen Sovyet tebliğinde Kızılordunun Mius kesiminde üç gün devam eden çetin muharebelerden sonra Alman hatlarını 30 - 35 kilometre üzerinde yardığı bildirilmektedir. Rus kuvvetleri bu noktada Donnerskaja istasyonunu zaptetmişler ve Taganrog'dan Harkofa giden demiryolunu kesmişlerdir.

Yabancı sefaretler Moskovaya döndü

Stockholm 23 (T.P.) — Moskovadan bildirildiğine göre, 1941 senesi ağustosunda Kuybişe nakledilen ecnebi diplomatları, bu ayın 15 inde tekrar Moskovaya avdet etmişlerdir.

Stalin günlük emir neşretti

Moskova 23 (a.a.) — Harkofun alınmasını müteakib Stalin aşağıdaki günlük emri nevretmiştir:

«Çetin çarpışmalardan sonra kuvvetlerimiz düşmanın mukavemetini kırarak Harkof şehrini işgal etmişlerdir. Böylece Ukraynanın ikinci merkezi olan Harkof Hitler'cilerin ellerinden kurtarılmıştır. Taarruz hareketlerinde kıt'alarımız büyük bir hareket kabiliyeti ve daha büyük manevra mahareti göstermişlerdir.

Şehrin kurtuluşunu kutlamak maksadile harekâta iştirak eden 252, 84, 299, 116, 375, 183, 15, 28 ve 93 üncü tümenlere «Harkof tümenleri» ismi verilmiştir.»

Fuarı 130 bin kişi ziyaret etti

İzmir 23 (a.a.) — Açıldığı günden dün geceyarısına kadar fuarı duhuliye ile ziyaret edenlerin sayısı 130,375 kişiye varmıştır.

Avrupa ve Uzakşark harbleri

(Başmakaleden devam)

propagandayı ilgilendiren bir hâdisedir. Amerika efkârı, bir numaralı düşman olarak Japonyayı tanıyor. Avrupada kaybedilen hergün, Amerikan halkı nazarında, Tokio hesabına bir kazançdır. Pasifik harbinin daha sonraya bırakılması, giderek İngilizlerle Amerikalıların da arasını açan bir çıbanbaşı olabilir.

Fakat iki iş bir arada başarılabilir mi? Avrupa karasına henüz ayak basamıyan, hatta İtalyayı bile daha harbdışı edemiyen Demokrasiler, hem burada, hem orada aynî muvaffakıyet ümidile dövüşebilirler mi? Böyle bir zanna kapılmak, düşmanları azımsamakla birdir ki, zafer şanslarını tehlikeye girmesi bakımından bundan daha zararlı bir düşünce olamaz.

Bununla beraber, Japonyayı rahat bırakmamak zorunda bulunan Müttefiklerin, iç politika endişelerile, daha mübalâğalı neşriyata lüzum gördüklerini tahmin edebiliriz.

Churchill bir defa «Almanyayı yenmedikçe, Japon tehlikesini önlemeğe imkân yoktur» demişti. Biz ondan biraz farklı olarak:

— Avrupada barışa kavuşmadan önce Uzakşarkta hiç bir netice alınamaz!

Diyeceğiz.

NADİR NADİ

Almanya ve İtalyaya şiddetli akınlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bugün orta bomba uçakları şimal Fransada Saint - Omer'deki hedefleri bombalamışlar ve av uçakları Fransada ve Belçikadaki hava alanlarına ve demiryolu şebekesine taarruzda bulunmuşlardır. 4 Alman av uçağı tahrib edilmiştir. Bu akınlardan 5 bomba uçağımız üssüne dönmemiştir.

Cenub İtalya demiryolu şebekesi harab oldu

Londra 23 (a.a.) — Müttefikler İtalyanın cenub damarlarını kesmek maksadile İtalyan demiryolu şebekesine karşı geniş ölçüde bir hava taarruzu yapmışlardır. Bu taarruz neticesinde İtalyanın takriben üçte birinin, yani Napoliden cenub ucuna kadar uzanan sahanın, memleketin üst tarafile irtibatı kesilmiştir. Bütün büyük hatlar ve Napoliden Foggio'ya kadar İtalyayı kateden ikinci derece hatlar, bu müthiş bombardıman neticesinde parçalanmıştır. Foggio, Salerno, Bonevento ve Oversa bombalanan şehirler arasındadır.

İtalya üzerine yeni akınlar

Cezayir 23 (a.a.) — Müttefikler tebliği:

Üsleri şimal batı Afrikada bulunan orta bomba uçakları, dün gündüzün Salerno demiryolu muvasalalarını bombalamışlardır. Ayırma garında bombaların patladığı görülmüştür. Hedef bölgesi üzerinde düşman av uçaklarile şiddetli bir muharebe karşılaşılmıştır.

Cereyan eden savaşlarda 28 düşman uçağı tahrib edilmiştir, dün gece Salernodaki ayırma garına yeniden hücumda bulunmuştur.

Bütün bu harekâttan beş uçağımız dönmemiştir.

Crotone bombalandı

Kahire 23 (a.a.) — Ortaşark hava tebliği:

İngiliz hava kuvvetlerine mensub Halifax uçakları 22 ağustos gecesi cenubî İtalyada Crotone şehrinin ayırma istasyonunu bombalamışlardır. Bombardıman esnasında infilâklar olmuş ve bazıları kimya fabrikası bölgesinde olmak üzere yangınlar çıkarılmıştır. Bu ve başka hareketler neticesinde iki uçağımız dönmemiştir.

Romaya beyannameler atıldı

Londra 23 (Radyo) — Müttefik uçakları dün gece sabaha karşı Roma üzerinde uçmuş, tenvir fişekleri ve beyannameler atmıştır. Roma açık şehir ilân edildiğinden, projektör ve uçaksavar topları faaliyet göstermemiştir.

Atılan bombalar kâfi gelmiyormuş gibi...

Roma 23 (T.P.) — Dün Romada çıkan bir fırtına bir çok evleri yıkmış ve hasaratı mucib olmuştur. Fakat nüfusça zayiat olmamıştır.

Alman uçakları Londraya hücum etti

Berlin 23 (a.a.) — Alman tebliği: İtalyada Salerno körfezi üzerinde Alman avcıları dün 13 düşman uçağı düşürmüşlerdir. Batıda işgal altındaki topraklarla Atlantik üzerinde serbest av vazifeleri esnasında büyük bir kısmı çok motörlü bomba uçağı olmak üzere 11 düşman uçağı düşürülmüştür.

İngiliz bomba teşkilleri dün gece batı Almanya toprakları üzerine rasgele taarruz etmişlerdir. İnfilâk ve yangın bombaları bir kaç mahalde umumî binalara ve bilhassa kiliselere, hastanelere ve mekteblere isabet etmiştir. Sivil ahalinin kayıbları azdır. Alman son haberlere göre 5 düşman bomba uçağı düşürülmüştür.

23 ağustos gecesi seri Alman savaş uçakları Londranın şimal bölgesile İngiliz adasının cenub doğu sahili üzerinde münferid hedeflere ağır çapta bombalarla taarruz etmişlerdir.

Yedek Subay Okulunun evvelki gün yaptığı parlak spor bayramına dair resim: Vekiller ve generallerimiz töreni takib ediyorlar

Askerî vaziyet

Doğu cephesinde hakikî manzara

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

başlıyan yavaş fakat muazzam, kat'î ve umumî bir ricatin devamından başka bir şey olmadığı dikkate alınırsa doğu cephesinde bugün cereyan etmekte olan olaylar küçümsenemez.

Bununla beraber doğudaki Alman orduları bozulmamış, paniklenmemiş, sadece şurada ve burada taarruz eden Rusları haftalarla oyalıyarak ricat etmekte, kat'î bir mahzur olmıyan yerlerden adım adım geri gitmektedirler.

Onlar meselâ Kuban köprübaşı ile Taganrog, Mius, orta Donetz kesimleri boyunca Rus taarruzlarına karşı inad ve sebatla tutunuyorlar. Bu yerler cephenin Kırımı ve doğu Ukraynayı koruyan sağ kanadını teşkil ederler. Fakat Harkof düştükten sonra sağ kanadı yerinde tutmanın güç olacağı muhakkaktır. Bundan başka Rusların bilhassa Harkofun şimal batısında, batıya doğru Bogdusov, Ahtirka ve Lebedin'e kadar 150 kilomet. re ve cenub batısında Krasnograd istikametinde hayli sarktıkları dikkate alınırsa zaten bir harabe haline gelmiş olan Harkofu boşaltmak zorunda kalan Almanlar için Poltavayı müdafaa etmek de güç olacaktır.

Poltavanın düşmesi Almanları aynı zamanda yukarı Donetz - Mius - Taganrog kesiminde de bırakarak en cenubda Dinyeper - Melitopol hattına çekilmeğe mecbur eder. Bu takdirde onlar her nekadar Kuban köprübaşısı ile Kırımı derhal tahliyeye mecburiyet duyma salar bile buralar fevkalâde tehlikeli ileri mıntakalar halinde gelir. Çünkü Ruslar Melitopol'dan Kersona yürümeğe muvaffak oldukları takdirde Kuban köprübaşısı ile Kırım bostiyonuna kadar ricat yolları kesilerek Odesa ile irtibatları yalnız denizden mümkün olur; eğer Almanların Karadenizde kâfi derecede gemileri varsa.

Her şeye rağmen görülüyor ki Harkofun düşmesi bütün Ukraynanın sukutu demek değildir. Bahusus Almanlar doğu Ukrayna mahsullerini taşıyan son trenleri harekete getirmiş olduklarını söylüyorlar. Bundan başka dünyanın en muazzam malzeme savaşları olan Orel, Bielgorod ve Harkof meydan muharebelerinde Rusların haftalarca ve aylarla kanayarak pek çok kayıblar verdiklerini bildiriyorlar. Gene Alman tebliğlerine göre Ruslar elde ettikleri muvaffakıyetlere mukabil bütün ihtiyatlarını sarfetmiş ve etmektedirler. Tamamile böyle olup olmadığını bilmiyoruz? Fakat Amerika gazetelerine göre Stalin, Kebek konferansına gönderdiği mesajda Almanları doğu cephesinden derhal 60 tümeni nakle mecbur edecek ikinci cephe batı Avrupada açılamadığı takdirde Rusyanın harbe daha bir yıl dayanamıyacağını bildirmiş imiş. Bu da teyide muhtac olmakla beraber doğu cephesinde bugünkü manzara Almanlardan ziyade Rusların yıprandıkları ve kuvvetlerini harcamakta oldukları hakikatini gösterir. Kezalik bugün Rusların doğu cephesinde bütün kuvvetlerile savaşmakta olmalarına mukabil Almanların burada ancak yarı kuvvetlerini kullandıkarı da meydandadır. Bu itibarla düşeceğini veya tahliye edileceğini zaten evvelce tahmin ettiğimiz, hatta beklediğimiz Harkofun ziyaı Alman doğu cephesinin yarılması veya yıkılması demek değildir. Çünkü görülüyor ki doğu cephesindeki Alman orduları gülerek ve anlıyarak şevkle dövüşmekte ve son dakikada en müşkül ricatleri en mükemmel şartlarla acelesiz yapabilmektedirler. Öyle olduğuna ve gerilerde ve Avrupa batılarında henüz büyük Alman ihtiyat kuvvetleri bulunduğuna göre Müttefiklerin, Rusların istedikleri ikinci cepheyi derhal açarak son ihtiyat kuvvetlerini tehlikeye atmaları ihtimali yok gibidir. Onun için Ruslar Harkoftan sonra daha uzun müddet büyük Alman kuvvetlerile dövüşmek, adamakıllı vuruşmak ve daha çok yıpranmak zaruretindedirler.

H. E. ERKİLET

Müttefikler anlaşmazlığı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

ısrarla üzerinde durulan bazı şayialara nazaran, Sovyetler, Londrada bulunan mümessilleri vasıtasile Fransada derhal ikinci bir cephenin açılması hakkında âcil talebler de bulunmuşlar ve buna bir müeyyide olarak, ikinci cephe açılmadığı takdirde Sovyet Rusyanın doğu ve orta Avrupada Anglo - Sakson görüşüle tevafuk hasıl etsin etmesin, müstakil bir siyaset takib edeceğini ileri sürmüşlerdir.

İsveç matbuatında ve siyasî mahfillerinde üzerinde durulan nokta şudur ki, bu şekilde Ruslar sırf kendi kuvvetlerile Alman harb makinesini yıkacaklarına inanmışlardır. Bu temin edildiği takdirde Sovyetler kendi hesablarına bütün toprak emellerini tahakkuk ettirecekler dir. Rusyanın bu hususaki mutalebatı ise epeyce müddettenberi münakaşa edilen bir mevzudur. Sovyet Rusya Almanya ile muhasamat başladığı tarihten evvelki kazançlarile iktifa etmiyecektir. Yani Baltık memleketlerinden, Finlandiya ve Polonyadan kopardığı topraklardan ve Besarabya ile Bukovinadan maada Norveçte daha geniş ölçüde bir nüfuz mıntakası temin etmeğe çalışacaktır. Şimalde Norveç üzerinden yürüyerek Atlantikte bir mahrec elde edecek ve cenubda, Balkanlara doğru Selânik limanını ve Rumanya ve Bulgaristanın bütün limanlarını kendi kontrolu altına alacaktır.

Maamafih Sovyetlerin bu geniş arazi talebleri hakkında Londraya resmen malûmat verip vermedikleri hakkında sarih bir malûmat elde etmeğe imkân yoktur.

Quebec'te en ziyade Rusya işleri konuşuluyor

Quebec 23 (a.a.) — Harbiye Nazırı Stimson ile Çin Hariciye Nazırı Soong, Quebec deklarasyonunu kaleme almak için Roosevelt - Churchill görüşmelerile harb meclisine iştirak etmişlerdir. Celselere dün sabah başlanmıştır. Öğleden sonra subay ve müşavirler saat 5 te açılan celsede hazır bulunmakta idiler. Her nekadar bir şey söylenmemişse de celsede en ziyade Rusya işlerinin müzakere edildiği zannedilmektedir. Cordell Hull, Eden, James C. Dunn ve Sir Alexander Cadogan müzakerelere iştirak etmişlerdir. Bu suretle siyasî bir mahiyet kesbetiği sanılmakadır.

Bir bahar seferi tertib etmek üzere üçüzlü bir askerî konferansın teşkili için âcil tedbirler alındığı umulmaktadır. Rusyaya gönderilen harb malzemesi, bilhassa en mükemmel modelde av uçakların ve yiyeceklerin arttırılması için Hopkins'in gayret ettiği söylenmektedir. Sovyetlerin harb sonrası siyaseti plânlarını tanzim etmekte olmaları itibarile kendileri için pek faydalı olacak olan Maisky ile Litvinof'un Moskovaya çağırılmış olmalarının pek tabiî olduğu söylenmektedir.

Roosevelt Stalin'e buluşmak için beş defa teklifte bulunmuş

Cenevre 23 (a.a.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Londradan bildirildiğine göre Daily Mail gazetesinin Quebec'teki hususî muhabiri Roosevelt'in son aylar zarfında Stalin'le buluşmak üzere beş defa teşebbüse geçtiğini bildirmektedir.

Roosevelt bu mülâkatın Irak, Mısır, İrlanda, Alaska veya Amerikada yapılmasını teklif etmiştir.

«Litvinof'un ayrılışı tesadüfi değildir»

Londra 23 (a.a.) — Times'in diplomatik muhabiri yazıyor:

«Bir müddettenberi Litvinof'un Washingtondaki vazifesinden ayrılması bekleniyordu. Bundan 20 ay evvel Washingtona geldiği zaman hususî bir vazife ile tavzif edildiği intibaını bırakmış ve ikametinin uzun sürmiyeceği kanaatini vermiştir. Bununla beraber ayrılışı hiç de tesadüfî değildir. Çünkü Sovyet neşriyatı, 60 Alman tümenini işgal edebilecek nisbette ikinci bir cephenin müstacelen açılmasını istemektedir.»

Amiral Standley Molotof'u ziyaret etti

Moskova 23 (a.a.) — Birleşik Amerikanın Moskova büyük elçisi Amiral Standley cumartesi günü Hariciye komiseri Molotofu ziyaret etmiştir. Litvinofun geri çağırılmasile hiç bir alâkası olmıyan bu ziyaret mevzuunun muhasıran cari işlere aid olduğu kaydedilmektedir.

Japonyaya taarruz

(Baştarafı 1 inci sahifede)

evvel iaşe ve mühimmat yetiştirmektir.

Japonlar Çungking'i bombaladı

Çungking 23 (a.a.) — Çungking, iki senedenberi ilk defa olarak bu sabah bombalanmıştır.

Bu akın her biri 27 uçaktan mürekkeb iki dalga halinde yapılmıştır.

İlk dalga şehrin batı kenar mahallelerini bombalamıştır. Bunu müteakib Çungking'in cenubundan Hansen'e hücum edilmiştir.

Çin av uçakları düşman uçaklarını savaşa mecbur etmiştir.

Sengula adası işgal edildi

Londra 23 (B.B.C.) — Amerikan ve Kanadalı kuvvetlerin şimal Pasifikte Aleuden adalarından Sengula adasını işgal ettiklerini bildirilmektedir. Bu ada Kiska'nın 30 kilometre cenubundadır. İşgal esnasında hiç bir mukavemete rastlanmamıştır.

İngilizler bu yıl bizden daha çok üzüm alacaklar

İzmir 23 (Telefonla) — Haber aldığıma göre İngilizler bu yıl geçen yıla nazaran Türkiyeden daha fazla üzüm alacaklardır. İngilizlerle yapılacak üzüm satışı müzakerelerinde bulunmak üzere şehrimiz ithalât birliği umumî kâtibi Saffet Sezen ile satış kooperatifleri umum müdürü Muhib, tüccardan Salâhaddin Ticaret Vekili ile birlikte dün akşam Ankaraya hareket etmişlerdir.

Bursa şampiyonu İzmire gidiyor

Bursa 23 (Telefonla) — Bursa Acar İdman Yurdu futbol takımı, Altay ve Göztepe takımlarile iki maç yapmak üzere 11 eylûlde İzmire gidecektir.

Hadiseler Arasında — FELEK

Biraz gülüşelim..

— Off! değil mi? Bıktık vallahi bu muharebe lâkırdısından. Ben de bu kadar şey yapıyorum. Hiç lâfını ediyor muyum? Nedir bu gevezelik efendim. Bomba attıysa bana ne? Gemi battıysa bana ne? Hapı yuttuysa bana ne? Topa tuttuysa bana ne?..

Ben bu dünyaya hep muharebe lâfı işitmiye mi geldim canım? Biraz gazel, biraz mani, biraz şarkı, biraz türkü, biraz eğlence, biraz kaka, biraz kiki.. Biraz gülüşme falan yok mu?

Eskiden frenk mekteblerine giden Türk talebeyi frenkçe konuşturmağa zorlamak için türkçe konuştuğu her lâf için on para ceza alırlarmış.

Biz de aramızda sözleşsek: Kim muharebe lâfı ederse beş kuruş verecek diye.. Amma para kazanılırdı ha! Ben bile, bak bir türlü yakamı kurtaramıyorum.

Dün bizim tarafın tramvaylarına bindim. Allah kimseyi pazar günü tramvaya binmeğe mecbur etmesin. Güç şey! Ne kadınlar bayılmıyor! Ne çocuklar ağlamıyor!.. Ne erkekler kükremiyor.. Bir âlem ki sormayın! Artık tramvaycılar da kanıksadıkları için aldırış etmiyorlar.

Gidiyoruz ama ıskarça... Bir istasyonda bir kadın inecek oldu.

— Ayyy! Hanım dikkat etsene! Dört buçuk liralık çorabım mahvoldu.

— Vah vah! evlâdım. Basacağımız yeri görmüyoruz ki...

— Ama dikkat lâzım..

— . . . .

Bir erkek sesi:

— Bayan böyle arabalara çorabla binilir mi?

— Çizme ile mi binelimi?..

— Hayır.. Yalınayak bin kızım.

— Yaa? O zaman da derim yırtılır..

— Yırtılır ama yaması kendindendir. Dört buçuk liralık çorab gibi ipliği kaçınca hapı yutmaz..

Gidiyoruz.. Iskarça berdevam. İçeriden bir ses:

— Hanım biraz ileri gitsene! Ne koyun gibi asılmış duruyorsun?

— Sensin koyun... Ağzını topla!

— Kuzu gibi asılmışsın öyle ise..

— Kuzu gibi de asılmadım...

— Dana,..

— Sus herif.. şimdi polise bağırırım.

— Aman bayan.. Benim yüreğim yufkadır. Sen bağırırsa da ben seni nasıl istersen öyle asarım...

Gülüşmeler..

İlk istasyonda kadın iner.. Ve tramvaya hitaben:

— İnşaallah hepiniz darağacına gelirsiniz!. Sizi çapkınlar, demez mi?

— Sus, sus bre ağzından yel alsın... diye bağırdılar ama o diyeceğini söyledi.

Gerçekten.. biliyor musunuz? Bazı yolculr görüyorum. Tıpkı kasab dükkânındaki koyunlar gibi bir yere asıldı mı, önünü ardını kollamadan orada kalıyor.. Hareket lâzım biraz hareket ki bize de yer açılsın değil mi ya?

Bu tramvay bir âlemdir. Hergün yazsan bitmez.. Allah eksik etmesin..

B. FELEK

«Harbe nasıl girmedik?»

(Baştarafı 1 inci sahifede)

fuarını açıyoruz. Akdenizde bütün İtalya ateşe yanıyor, Nil boyundan Tunusa kadar bütün şimalî Afrika harabeler tütüyor, Baltık sularından Karadeniz kıyılarına kadar uçsuz bucaksız bir cephe üzerine iki ırkın gençliği bir kesilmiş damar gibi kanıyor. Ölüm, Uzakdoğuda güneş-bayrağın üstüne kanad germiştir.

İkinci dünya harbinin bir günü içinde henüz bocalayan, yahud, içinden çökeolduğunu biliyoruz. Şimdiye kadar onun hemen hemen 1500 gününü atlamışızdır. Zihinlerinde hiç kıyasla kudreti olmıyanlardır ki bunun nasıl bir bahtiyarlık olduğunu ölçemezler, hiç akılları olmıyanlardır ki bu bahtiyarlığa ne güç, ne çetin, ne tehlikeli yollardan varmış olduğumuzu anlıyamaz, pek saflardır ki, bu bahtiyarlığın bundan böyle devamı dahi ne ağır şartlara bağlı olduğunu düşünemezler.»

Muharrir, ikinci dünya harbinin bir hususiyetinin bulaşma kolaylığı ve kaygısızlığı olduğunu söyledikten sonra şöyle devam ediyor:

«Biraz harita okumasını bilen herkes, Türkiyenin harbe girmemiş olmasının, onun harbe girmesinde hiçbir askerî menfaati olmamasından ileri gelmemiş olduğuna kolayca hükmeder. Türkiyenin harbdışı kalması, bir irade, faal bir politika eseridir. Türkiye, taahhüdlerine, sözlerine ve tam istiklâlci davasına vefalı kalmakla beraber, askerî ve siyasî durumun ardsız arasız değişken şartlarile, kendi menfaat şartlarını ayarlamak ve uzlaştırmak basiretini göstermiştir. Tasarruf ettiğimiz kan, ilk dünya harbinde harcamış olduğumuzdan da fazladır. Vatanı bir defa verdikten sonra geri almanın pahasını bilen bir nesiliz. Yirmi yıllık bir barış devri kazancının, en parlak zaferlerin kazancına değişilmez olduğunu da tecrübe ile öğrenmiş olanlardanız.

Harbin beşinci yıldönümüne doğru İzmirde bir barış töreni ve bir barış bayramı yapmaklığımızın manası derindir. İzmir demek, Türk tarihinin son harb fasıllarında, hürriyet için ölünciye kadar savaşmak azmi demektir. İzmir demek, Türk milletinin, şeref ve istiklâl zararına hiçbir fedakârlığa yanaşmıyacağına en yakın delili ve inanı demektir. İkinci dünya harbinde Türkiye politikasını idare edenler, İzmir dersinden ve İzmir misalinden kuvvet almışlardır. Türk barış bağlılığı harb korkusundan ileri geldiği sanılmış olsaydı, bizi korkumuzun kulağından tutar ve en yakın ateşe atarlardı.»

Sıhhî sebeblerden dolayı

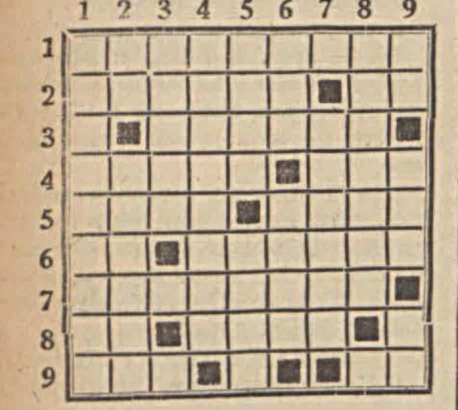
Bükerş 23 (T.P.) — Sıhhî sebeblerden dolayı sokaklarda yemiş ve diğer gıda maddelerinin seyyar satışı yasak edilmiştir.

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,45 Salon Ork.
7,32 Jimnastik	19,30 Haberler
7,40 haberler	19,45 Viyolonsel
7,55 Müzik	20,15 Rad. Gazetesi
★	20,45 Keman (Pl.)
12,30 Program	21,00 Evin saati
12,33 Müzik (Pl.)	21,15 Müzik (Pl.)
12,45 Haberler	21,30 Posta kutusu
13,00 Şarkılar	21,45 K. Türk Mü.
★	22,30 Geçmiş gün
18,00 Program	22,35 Haberler
18,03 Fasıl heyeti	22,50 Kapanış

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Korkutup büzülmeye mecbur etmek. 2 — Bir emir, nota. 3 — Bir sağa bir sola. 4 — En uzun gecelere verilen isim (eski terim), çevrilince ihtiyar olur. 5 — Hücum, hububat ambarı. 6 — Bazan bir şeyi göstermek için kullanılır, sıhhatte olmaklık. 7 — Bir cins peynir. 8 — Kurutulmuş çayır, ibadet. 9 — Yerme, hizmet.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir hayvan. 2 — Bir şeyin başka bir şey üzerinde bıraktığı tesir, bir iskambil oyunu. 3 — İstiğna gösteren. 4 — Bir harb gemisi. 5 — Suya atma (eski terim), satılacak eşyanın değeri. 6 — Sır (eski terim), gemici ve sandalcı tâbirlerinden. 7 — Muvakkat alma veya verme. 8 — Vakti geçmişler (cemi). 9 — Bir edat, buruşuk veya devrilen çam, bir emir.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	E	L	B	İ	R	L	İ	G	İ
2	N	A	İ	L	E	■	L	A	F
3	T	■	Ç	E	■	A	K	İ	L
4	R	E	K	T	Ö	R	■	L	A
5	İ	S	İ	M	L	İ	■	E	S
6	K	A	■	E	■	■	M	■	E
7	A	R	A	K	İ	Y	E	■	D
8	C	E	R	■	S	E	R	Ç	E
9	İ	T	İ	R	■	L	A	İ	N

BORSA

İstanbul Borsasının 23/8/1943 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,22
New-York — 100 Dolar	130,50
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	30,3255
Prag — 100 Çekoslovak Kr.	12,89
Stockholm — 100 İsveç Kr.	31,1325
ESHAM VE TAHVİLÂT	
%7 1943 Sıvas - Erzurum I	19,86
%7 1943 Sıvas - Erzurum 2-7	20,—
%7 1941 Demiryolu 2	19,62
Birinci tertib Millî Müdafaa	20,25
Anadolu demiryolu %60	24,10
Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası hisse senedi	114,50

Sarıyer sulh mahkemesi başkâtibliği ve icra memurluğundan: 942/220

Atai Sadi ile Kerime, Aliye, Hatice, Münib ve Vehbi Saidin şayian uhdei Suphiye, Ali Namık, Kemal Osman, tasarruflarında bulunan Boğaziçi Yeniköy Panaiya mahallesi Köybaşı caddesinde 6 kapı No. lı yalı arsası şüyuunun izalesine karar verilmiş olduğundan açık arttırmaya konmuştur.

Tapu kaydına göre, 6240 zira ve içinde sülüs hisse bir ve yarım masura mai lezizi havi ve evvelce maamüştemilât sahilhane arsası. Elyevm asfalt rıhtım üzerinde kâin ve 3581 M2., 75 mesahasında olan ve Boğaza fevkalâde nezareti bulunan mezkûr arsanın ön cephesi iki, üç yalı inşasına müsaiddir ve müteaddid sedlerden müteşekkil arka tarafı ise müteaddid köşkler yapmağa elverişlidir.

Mezkûr arsanın tamamı satılık olup muhammen kıymeti 14800 liradır. Açık arttırmaya iştirak edeceklerin muhammen kıymetin %7,5 nisbetinde pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri şarttır. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiblerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Mezkûr arsa 13/9/943 pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Büyükderede Sarıyer sulh mahkemesi başkâtibliği ve icra memurluğunda tarifatı kanuniye dairesinde satılacak ve en çok arttırana ihale olunacaktır. Ancak muhammen kıymetin %75 ini bulmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile on gün daha temdid olunarak 23/9/943 perşembe günü gene saat 14 ten 16 ya kadar icra kılınacaktır. Müterakim vergiler hissedarlara ve yirmi senelik taviz bedeli, tellâliye resmi, ihale pulu parası müşteriye aiddir. Alâkadarların ve fazla malûmat almak istiyenlerin 942/220 No. lı dosya ile memuriyetimize müracaat etmeleri ilân olunur. (4156)

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Trabzon - İran Transit Yolu Mıntaka Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konan iş: Trabzon - İran transit yolunun 429 + 064 — 441 + 200 kilometreleri arasındaki Tellâlboğazı mevkiinde yapılacak dere tahkimatı inşaatı:

Keşif bedeli 212,674 lira 46 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Vahidi fiat cedveli
D — Keşif hulâsası
E — Proje
F — Nafia işleri genel şartnamesi, hususî şartname, fennî şartname

İstiyenler genel şartname, şose, köprüler fennî şartnamesi haric olmak üzere diğer evrakı 1065 kuruş mukabilinde Trabzonda Transit Yolu Mıntaka Müdürlüğünden alabilirler. Genel şartname, şose, köprüler fennî şartnamesi bedelsiz görülebilir.

İstekliler bu işe aid evrakı ayrıca Transit Yolu Gümüşhane, Erzurum. Karaköse Bölge Şefliklerinde görebilirler.

3 — Eksiltme 26 ağustos 943 perşembe günü saat 15 te Trabzon Transit Yolu Mıntaka Müdürlüğü Dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliledir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 11884 lira muvakkat teminat vermeleri, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermeleri lâzımdır.

943 malî yılı Ticaret Odası vesikası, teminat mektubu veya makbuzu, bir defada 150 bin liralık buna benzer şose işleri yapmış olduğuna dair vesika ibraz etmek suretile ihaleden üç gün evvel Trabzon Vilâyetinden alacağı ehliyet vesikası.

6 — Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Transit Yolu Mıntaka Müdürlüğünde müteşekkil komisyona getirerek eksiltme komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (7851)

Etibank Umum Müdürlüğünden:

Divriği Demir Madenleri «C» kafasında kurulacak enerji nakil hattında kullanılacak 8 aded 9 metrelik ve 22 aded 10 metrelik ağac direk alınacaktır. Taliblerin şartnameyi görmek üzere
ETİBANK UMUM MÜDÜRLÜĞÜ — ANKARA
ETİBANK İSTANBUL BÜROSU — İSTANBUL
müracaatleri ve 1/9/943 tarihine kadar tekliflerini bildirmeleri lâzımdır.

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı Kilo	Cinsi	Fiatı Kuruş	Teminatı Lira Kuruş
66-880	3 ve 2.5 M.M. galvanizli telefon teli	100	4594 00
500	1,5 M.M. bağ teli	95	35 63
			4617 75

Miktar ve cinslerile muhammen fiatları ve muvakkat teminatları yukarıda yazılı iki kalem telefon malzemesi kapalı zarftan tahvilen 26/8/943 perşembe günü saat 15 te İstanbul - Taksimde Jandarma Satın Alma Komisyonumuzda pazarlıkla alınacaktır. Şartname 337 kuruş bedelle hergün Komisyonumuzdan verilir. İstekliler, kanunî vesikaları ve teminat mektub veya makbuzlarile pazarlık, gün ve saatinde Komisyonumuza gelmeleri. (8190)

Hurda demir satışı ilânı

Sümerbank Deri ve Kundura Sanayii Müessesesinden:

Beykozdaki fabrikamızda mevcud muhtelif tipde hurda demir 3 eylûl 943 cuma günü saat 14 de fabrikamız Ticaret Şefliğinde kapalı zarf usulile arttırmaya konulacaktır. Teminat akçesi «1000» liradır. Arzu edenler 26 Ağustos 943 perşembe ve 31 Ağustos Salı, 2 Eylûl Perşembe günleri hurdaları, şartnameyi fabrikamızda görebilirler. (8249)

İstanbul Belediyesi İlânları

Mahallesi	Mecidiyeköy
Ada	65
Parsel	1
Cinsi	Arsa
Sathî mesaha	(384) metre murabbaı
Takdir olunan kıymeti	(2304) lira
Sahibleri	Fatma Boz

Yukarıda vasıfları yazılı gayrimenkulün Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü namına istimlâk olunacağı 1295 tarihli istimlâk kararnamesinin 8 inci maddesine tevfikan ilân olunur. (8336)

Dökme demir sütun satışı ilânı

Sümerbank Deri ve Kundura Sanayii Müessesesinden:

Beykozda kâin fabrikamızda mevcud tahminen 150 ton kadar dökme demirden potrel sütun 6 Eylûl 943 tarihinde açık arttırma ile satılacaktır.

İlk teminat 2500 liradır. Malları ve şartnameyi görmek istiyenler 25, 27 ve 28 ağustos günleri fabrikamız ticaret şefliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (8250)

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:

Deniz Dikimevi için terzi, bir kundura makine ustası ve bir regüleci alınacaktır. İsteklilerin vesikalarile birlikte 1 eylûl 943 tarihine kadar Âmirliğimize müracaatleri. (8253)

Üsküdar Millî Korunma Mahkemesi Müddeiumumiliğinden:

Kira bedelini artırmak suretile Millî Korunma Kanununa muhalefetten maznun Beyoğlu Maçka Teşvikiye Fırın sokak 124 numarada Ali oğlu Nail Yazgan Üsküdar Millî Korunma mahkemesinin 29/6/943 gün ve 114/344 sayılı kararile 198 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:

Deniz ordusu için muamele memuru yetiştirilmek üzere 1 birinciteşrin 943 te Ankarada Harb Akademisi K. lığı emrinde açılacak olan hesab ve muamele memuru okuluna 20 talebe alınacaktır. Yedek subay bulunan ve yaşı 32 yi tecavüz etmiyen isteklilerin bir dilekçe ile 7 eylûl 943 tarihine kadar âmirliğimize müracaatleri. (8382)

Deniz Harb Okulu ve Lisesi Komutanlığından:

Deniz Lisesi birinci ve ikinci sınıflarına alınacak okurların seçme sınavları 1 ve 2 eylûl 943 günleri saat 9 da İstanbulda İstantanbul Erkek lisesinde ve Mersinde Deniz Harb Okulu ve Lisesinde yapılacaktır.

Sınava gireceklerin mürekkebli kalemlerini beraberlerinde getirmeleri lâzımdır. (8378)

Adalar Malmüdürlüğünden:

Heybeliada Düzayak sokak 19 sayıda nalbur dükkânında 700 parça muhtelif eşya 25/8/943 çarşamba günü saat ondan itibaren satılacaktır.

İsteklilerin mahalline müracaatleri ilân olunur. (8374)

İstanbul Sıtma Mücadele riyasetinden:

Kadromuz noksanlarını doldurmak üzere 250 kuruş yevmiye ile daimî amele alınacaktır. Çalışmak istiyenlerin Kadıköy Moda caddesi 91 numaradaki Mücadele riyasetine müracaat etmeleri ilân olunur. (8379)

Emniyet Sandığı ilânları

Piyasanın en mühim ihtiyacını karşılıyan Tahtakaledeki Buz fabrikası ve Soğukhava mahzenleri bütün müştemilâtı ve âlâtı sabitesi ile birlikte satılıktır.

Emniyet Sandığının malı olan:

Ve tapu senedine nazaran Eminönü kazası Sarıdemir mahallesinin Hamam ve Hallaçabdurrahman sokağında kâin eski 5, 7, 7 mü. 9, 12, 14, 4 yeni 5, 7, 7/1, 6, 8, 12, 3, 9 No. taj 5, 12, 5 kapı sayılı Kantarcılar caddesinde atik 12 No. lı maahava odunluk ve külhan kapısı ile müştemilâtından 14 ve Tahtakalehamamı caddesinde 5 No. lı arsaların ve 7 No. lı Zükûr ve Kantarcılar caddesinde 4 No. lı Nisa hamamının ve Tahtakalehamamı caddesinde 9 No. lı arsa elyevm bir kıt'a iradsız ve iki kıt'a iradlı arsa ve ahşab depoyu muhtevi kârgir buz fabrika ve soğukhava mahzenleri ve âlâtı sabitesi açık arttırmaya konulmuştur.

1 — Arttırma 27/8/943 tarihine düşen cuma günü Emniyet Sandığı satış salonunda yapılacak ve 14 ten 16 ya kadar devam edecektir. Arttırma bedeli lâyık haddi bulduğu takdirde kat'î ihale yapılır.

2 — Arttırmıya girmek için 20,000 (yirmi bin) lira pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Satış peşindir. Şu kadar ki arzu edenlere Sandığımız mevzuatı dairesinde ipotek mukabili ikrazatta bulunulmak suretile kolaylıklar gösterilir.

4 — Daha ziyade tafsilât almak istiyenler Levazım ve Binalar servisimize müracaat edebilirler. (8236)

Yüksek Mühendis Okulu Müdürlüğünden:

Okulumuz kayıd ve kabul muamelesi 1/9/943 den 30/9/943 tarihine kadar her gün saat 9,30 dan 12 ye ve 13 den 15 e kadar devam edecek ve imtihanlar 4 Birinciteşrin 943 pazartesi Başlıyacaktır. Fazla malûmat için Okula müracaat edilmesi. (3153)

Devlet Demiryolları İkinci İşletme Müdürlüğünden:

Aşağıda mevki ve Km.leri yazılı balastlar hizalarında gösterilen gün ve saatlerde sıra ile ihaleleri yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme Ankara istasyonunda ikinci işletme binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır.

İsteklilerin hizalarında miktarları yazılı muvakkat teminatlarile kanunî vesaik ve tekliflerini havi zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine vermiş olmaları lâzımdır. Şartname ve mukavele projeleri İşletme komisyon kaleminden parasız verilmektedir (8238)

Yeri ve Km.leri	Toplama kırma balast miktarı M3.	Beher M3 nin muhammen bedeli Krş.	Muvakkat teminat Lira K.	İhale günü ve saatleri
Irmak - Zonguldak hattı Km. 129 + 500 Apsarı - Ildızım istasyonları arası	5000	400	1500,00	7 eylûl 943 Salı saat 16
Irmak - Zonguldak hattı Km. 164 + 700 Şumucak - Kurşunlu istasyonları arası	3000	400	900,00	7 eylûl 943 salı saat 16.30

Maarif Vekilliğinden:

Kütübhanemizde münhal 15 lira aslî maaşlı memurluklar için memurin kanununda yazılı şartları haiz olanlar arasında 31/VIII/1943 tarihinde İstanbul ve Ankara Umumî Kütübhanelerinde imtihan yapılacaktır. İsteklilerin 27/VIII/1943 akşamına kadar bir istida ile Maarif Vekilliğine müracaat etmeleri ve istidalarına lüzumlu vesikalarını iliştirmeleri ilân olunur. (8365)

Konya Belediye Reisliğinden:

İstasyon caddesinde yapılacak 1350 metre murabbaı parke ve 540 metre murabbaı kaldırım 17826 lira 40 kuruş bedelle 27/8/943 tarihine kadar kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Taliblerin o gün saat 15 te Konya Belediyesine müracaatleri ve keşif evrakı parasız gönderileceği ilân olunur. (8198)

Trakya Sarayının meşhur Balçık hayvan ve emtia panayırı

Her sene olduğu gibi bu sene de ağustosun 31 inci günü açılacağı ilân olunur. (8154)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Mükellefin ismi	Semt veya kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Mesrup Mancılık	Beyoğlu Kocatepe	Çaylak	99	Ahşab hane	720	54	Tamamı

Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Mesrup Mancılığın karısı Zabelin mutasarrıf olduğu Emniyet Sandığına 225 liraya ipotekli yukarıda yazılı emlâkin ipotek bedeli satış bedelinden ödenmek üzere 23/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi 4/10/943 pazartesi saat 16.30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8347)

Mükellefin ismi	Semt veya kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Nikolaki Cihani	Beyoğlu Şehitmuhtar	Doğramacı-bekir	12	Kârgir ev	2400	180	Tamamı

Eminönü Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Nikolaki Cihaninin yukarıda yazılı emlâkinin 23/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi 4/10/943 pazartesi günü saat 16,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8350)

Mükellefin ismi	Semt veya kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Romanos Manyos	Beyoğlu İnönü	Akarca	13	Ahşab hane	1728	130	Tamamı

Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Romanos Manyasın yukarıda yazılı emlâkinin 27/9/943 pazartesi günü saat 16 da birinci müzayedesi, 7/10/943 perşembe günü saat 16,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8348)

Mükellefin ismi	Semt veya kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Kiryako Teberrükoğlu	Beyoğlu Asmalımescid	Gönül	33	Apartıman	14160	1062	Tamamı
»		Asmalımescid	44	Dükkân	3600	270	Tamamı

Fatih şubesine varlık vergisinden borclu Kiryako Teberrükoğlunun yukarıda yazılı emlâkinin 23/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi 4/10/943 pazartesi günü saat 16 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8349)

Mükellefin ismi	Semt veya kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Kostantin Ekmekçioğlu	Beyoğlu Hüseyinağa	Yoğurthane	19	Kârgir ev	2880	216	Tamamı

Eminönü Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Kostantin Ekmekçioğlunun yukarıda yazılı emlâkinin 27/9/943 pazartesi günü saat 16 da birinci müzayedesi, 7/10/943 perşembe günü saat 16,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8351)

Mükellefin ismi	Semt veya kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Sarandi Canbazoğlu	Fener Abdisubaşı	Camcıçeşme	44	Kârgir hane	2250	169	Tamamı

Fatih şubesine borclu Sarandi Canbazoğlunun karısı Sofyanın mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkin 7/9/943 salı günü saat 14,30 da birinci müzayedesi, 17/9/943 cuma günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Fatih kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8352)

Mükellefin ismi	Semt veya kazası mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Nikolaki Veledi Panayot	Samatya Çırağıhamza	İkiyüzlü çeşme	10	Bahçeli ahşab hane	1350	102	Tamamı

Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Nikolâki Veledi Panayotun yukarıda yazılı emlâkinin 7/9/943 salı günü saat 14,30 da birinci müzayedesi, 17/9/943 cuma günü saat 14.30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Fatih Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8353)

1 — Samatya Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Koço Kostanın Kazlıçeşmede Demirhane caddesinde 105 sayılı doğrama imalâthanesinde haczedilen 25 kalem doğramacılığa aid eşya,

2 — Mercan Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Yaşuva Sabanın Bahçekapı Emirname sokak 4 No.lı depoda haczedilen Emlâk ve Eytam Bankasına ipotekli İngiliz kadın şayak mantoluk ve paltoluk kumaş vesair 25 kalem eşya.

3 — Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Salamon Morenonun Nişantaşı Rumeli caddesi Güven apartımanının 9 numarasında haczedilen ev eşyası.

4 — Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen İspiro Gloridisin Yedikule İmamhüseyin sokak 6 No.lı ikametgâhında haczedilen ev eşyası,

5 — Beyazıd Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Mıgırdıç Cezveciyanın Üsküdar Yenimahalle Pazarbaşı Karamanlı sokak 60 No.lı ikametgâhında haczedilen piyano, dikiş makinesi vesair ev eşyası.

6 — Yenicami Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen ithalâtçı Sezar Şaşatinin Şişli Halâskârgazi caddesi 296/1 numaralı Niko apartımanında haczedilen 71 kalem ev eşyası.

7 — Hocapaşa Maliye şubesine varlık vergisinden olan borcunu ödemiyen Asaf Nuri Maltanın Maçka Teşvikiye caddesi İmren apartımanının 137/1 ve Erenköy Bağdad caddesinde 306 numaralı ikametgâhında haczedilen ev eşyaları.

31/8/943 salı günü saat 10,30 da mahallerinde Tahsili Emval kanunu mucibince alenî müzayede ile satılacağından talib olanların mezkûr gün ve saatte yukarıda yazılı mahallerde hazır bulunacak icra memuruna müracaatleri ilân olunur. (8387)